"TĖVYNĖ" SAVAITINIS LAIKRASTIS
Leidžiamas Susiv. Liet. Amerikoje.
Išeina kas pėtnyčia,
V. K. Račkauskas, Redaktorius (Editor)
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose..... $1.00
Kitose Viešpatystėse $1.50
Visokiais reikalais kreipdamiesi adresuokite:
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

TĖVYNĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY "TĖVYNĖ"
Published every Friday
By Lithuanian Alliance of America.
A. B. Strimaitis, Sec'y & Business M'gr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States..... $1.00
To Foreign Countries $1.50
All communications should be addressed:
"TĖVYNĖ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Lietuvių literatūros BIBLIOTEKA ir tautosakos instituto

No. 6 New York, 6 d. Vasario (February) 1914. Vol. VII
Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1875.

Lietuvių Dailės Draugijos Valdyba į Amerikos lietuvius.

Dailės Draugijos vardu siunčiame Jums, broliai, širdingą ir karštą ačiu už gerą širdį, už gražius Jusų norus, už duosnią ranką bendram Lietuvos reikalui.

Ir ne prieš Jusų dolarius visų-pirma lenkiame savo galvas. Kuomet siuntėme savo pasiuntinį aukų pas Jus rinkti, žinojome išanksto, kad jis kalbins tuo reikalu savus žmones, kad visur prieš jį atsivers paklabintos lietuvių durįs ir bus priimtas kaipo svečias. Bet mus nustebino ir neapsakomai pradžiugino nepaprastas Jusų prijautimas bendram musų darbui, kad aukas dedant, miestas varžėsi su miestu, žmogus žmogų lenkė.

Bukit sveiki, broliai, parodę savyje tiek meilės kilusiai augti Lietuvai! Bukit sveiki, patįs išaugę piliečiais savo tėvynės, kad taip greitai plačiomis miniomis supratot ir karšta širdim parėmėt vieną svarbiausį šiandien kulturinių Lietuvos reikalų. Visų-pirma, gerbdami gražius Jusų sielos pobudžius, mes delto lygiai branginam vieną centą įmestą daktaro Basanavičiaus kepurėn puslėtos darbininko rankos kaip ir šimtą dolarių, turtingo žmogaus paaukautą ir lygiai visiems tariame savo ačiu. Bet ačiu Jums ir už pačias aukas, už tas dešimtis tukstančių dolarių, kurie vos ne vienu metu upeliais subėgo ištieston musų pasiuntinio rankon. Mes kelerius metus rinkę piningus pačioj Lietuvoje ir surinkę vos kelioliką tukstančių, jau nesivilėm pasieksią savo siekį greitesniu laiku. Mes norėjom eiti po Lietuvos kaimus, kad Tautos Namui iš pačios tautos surinkus reikalingus tukstančius, bet Rosijos biurokratija surišo mums rankas ir neleido balso pratarti. Butume likę dar ilgus metus vargti, kad susilaukus tai, kas jau šiandien tapo neaplenkiamu musų gyvenimo reikalu. Jusų aukos iškarto nukėlė iš debesų ir pastatė ant žemės visą sumanymą. Ir jei greitu laiku, atverdami Tautos Namą, švęsim linksmą mums kulturos šventę, eisim savo iškilmėn kartu su Jumis, brolškai pasiėmę už rankų.

Ir tos iškilmės, rodos, susilauksim kaip tik reikalingiausiu laiku. Iš to darbo, kurį sau pasiskyrė Mokslo ir Dailės Draugijos, daugelio negalėjo pradėti daryti, nes nebuvo kur pasidėti. Yra įvairių žmonių dailės rinkiniai, jau sudoroti, ar dorotini, kuriuos apsaugot nuo pragaišties ar pavojaus tegalima bus po Tautos Namo stogu. Yra musų dailininkų paveikslų, kurie verti but indėliu tautos galerijoj; bet sunku buvo visuomenę raginti, kad tai galerijai duotų pradžią, veikalus pirkdama, nes nebuvo kur jų kabina. Lengva butų buvę didint kningynas, rinkti etnografijos ir archeologijos kolekcijos, traukti vienon vieton jau pradėjusią žuti musų liaudies tverija, tik reikėjo paties darbo pasisekimui laikyti jį iškeltą eikštėj prieš visuomenės akis, kad ji pati butų darbui talkininkė.

Tautos Namui atsiradus, atsiras dar vienas akstinas musų visuomenei, kad uoliau rinktų ir dabotų visą, ką gražaus esame gavę iš bočių palikimo, kad taupintų, kas atsiranda gražaus mumyse šiandien ir paskui skristų aplinkui. To darbo imdamies, sunerkim savo rankas, suremkim pečius kad viens kitą palaikę ir patįs augtume širdim ir protu ir išnešiotume tikros kulturos šviesą ir grožę po visus Lietuvos kampelius.

LIET. DAILĖS. DRAUGIJOS VALDYBA.

Ypatos laisvė.

Louis N. Hammerling.

II.

Aprašydamas vieną svetimtaučių apgyventos miesto dalies nokyklą Chicagos laikraštis „Tribune'' nesenai paminėjo, kad klasėje su 47 mokinėmis buvo tik viena „amerikietė'' vardu Frida Beck, į kurią visos draugmokslės žiurėjo su užvydu ir pasistengimu sulyginti su ją.

Tasai vardas nėra typiškai „amerikietiškas'', ar bent anglo-amerikietiškas. Vienok viršminėtame atvėjyje per vaikus pasirodo ateivių palinkimas gerbti šią šalį ir viską, kas tik yra amerikietiška.

Buti amerikiečiu galima visai neatsižiurint į tautišką kilmę, ar tikėjimą. Užtenka persiimti Amerikos idėoms ir principais, prikergiant prie jų čionykštę pilietystę.

Amerikos idėos apglėbia daugelį dalykų, kurių vienas svarbiausiųjų yra ypatos laisvė. Anglai-puritanai atkeliavo čia jieškodami ramios vietos Dievo garbinimui pagal jų apeigas; anglai-katalikai atvyko čia ir įsteigė Maryland'ą (Marijos Žemę) su tuom pat tikslu; vokiečiai-revoliucijonieriai atbėgo čia jieškodami politiškos liuosybės, del kurios sunkiai kariavo namie; airiai atplaukė čia bebėgdami nuo feodalizmo; italai atsibastė, kad gauti didesnę naudą iš individališkų pastangų; čechai — kad surasti platesnę vietą savo veiklumui; lenkai, rusai, lietuviai, finai atbėgo čia, kad ištrukti iš po sauvalės despotizmo priespaudos. Tie žmonės jau gimė amerikiečiais, ar tapo jais aplinkybių priversti, kadangi jų idėos buvo vienodos ir jie čia pridurė prie anų tik politiškąją pilietystę, padarančią juos amerikiečių tautos nariais-ateičiai.

Šių žmonių didžiuma pasirodė daug daugiau prisitaikančia prie draugijinio gyvenimo, negu anglų padermė. Anglai išėję iš pavienių ukių, papratę gyventi atskirai, tad ir jų ainiai įvedė tokį paprotį šioje šalyje. Kontinento europiečiai paprato gyventi miesteliuose ir sukuoptuose sodžiuose. Jiems reikalinga artyma kaimynystė, pastovus kruvoje sugyvenimas.

Jie atsinešė tuos savo papročius į Ameriką. Jie ir pildo juos. Jiems butinai reikalinga vakarais nueiti su šeimynomis į artimą gojų, ar į salę, nedėlryčiais į bažnyčią, popiečiais — jei oras geras— į laukus, subatvakariais, ar nedėlvakariais į teatrus, koncertus, ar šiaip viešus susirinkimus. Todel tai čia ir įsteigta tokia įvairių draugijų ir organizacijų daugybė pagal senosios tėvynės dvasią.

Vienok tas viskas nereiškia neamerikoniškumo. Antai vienas iš typiškiausių amerikiečių, žinomasis Reodoras Roosevelt savo „Country Life Commission'' rašo, kad „svarbiausia gyvenimo bergždumo priežastis ukėse — tai nesusivaldymas, ypač samdininkų nesusivaldymas''. Ir da „užsiganėdinimas laukininkiškuoju gyvenimu aiškiai parodo draugijinę negalę ir nupuolimą''. Todel tai ir jo pradėtasai stengimasi apie žemės plotų kolonizavimą vakarinėse valstijose rupinasi steigti vien sodžius, o ne pavienes ukes, idant su žemdirbyste auklėtųsi ir draugijinis gyvenimas.

Dedant pamatą Cape Cod piligrimų paminėjimo paminklui Provincetown, Mass. rugpjučio 20 d. 1907 m. p. Rooseveltas, tuomet Suv. Valstijų prezidentas, pasakė: „Mes įvykinome nekuriuos dalykus, kurių čia puritanai neturėjo, — mes, šios gentkartės bei dvidešimtojo metašimčio vaikai, šioje didžioje respublikoje... mes įvykdinome linksmą gyvenimą, kurio čia nebuvo. O tas tai yra brangiausis dalykas kiekvienam žmogui turėti ir auklėti''.

Vienok šiais laikais prasideda smarkus bandymai užgniaužti šitą nekaltą ramaus gyvenimo dalį — linksmąjį sugyvenimą. Išpradžių tasai užpuolimas taikomas tik į vieną draugijinio gyvenimo dalį — į alkoholinių gėralų vartojimą. Pastangos įvykdinti drausmę (prohobiciją) tai ne kas kitas, kaip tik Anglijos puritanų vartojamoji draugijinio gyvenimo priespauda. Antai sostainėje Washington'e dainininkų draugijai „Arijon'' nesenai buvo uždrausta pavaišinti alum savo narius nedėldienio susirinkime. Daugelyje vietų viešieji įvairių draugijų susirinkimai, ar pokyliai su šokiais priverstinai daroma „sausais'', ar visiškai uždrauddžiami, jei „nesausi''.

Nors rodosi, kad vynas bei alus neprivalo tokiuose susirinkimuose turėti didelės svarbos, vienok be jų daugelis pasilinksminimų turėtų žlugti ir tokiu budu tukstančiai draugijų atsistotų griuvimo pavojuje.

O tai da tik vienas dalykas, kuriame drausmė (prohibicija) susiduria su ypatos laisve. Da čia tik pirmasai žingsnis. Paskui jį seka pinklės prieš tautiškumą ir tikėjimą. Drausmės įvykdinimui aršiausiai rupinasi tik pilnieji neapykantos elementai, vadinamieji save typiškais amerikiečiais, nors jų idėos visiškai neamerikietiškos. Jie steigia kovą prieš taip vadinamus „svetimžemius'' ir prieš visus, kas tik ne protestonas, ir ne angliškos kilmės.

Drausmės meisterių paprotys— slėpti vilko dantis, o rodyti lapės uodegą. Vienok kartais jie, užsimiršę, pasirodo išnetyčių, kuo esą. Štai pavyzdis. Metodistų-episkopalų bažnytinė Blaivybės Draugija reguliariškai siuntinėjanti šios šalies spaudai savo skaitlingus straipsnius, viename iš tokių straipsnių, užvadintame „Alcohol in the Melting Pot'' rašo (pabraukimai musų padaryti):

„Nėr abejonės, kad praėjusio metašimčio imigracija — tai didelė palaima. Šiaurvakarinė Europa suteikė žmones ir idealus kaipo medžiagą į tirpinamąjį pasaulio puodą, kuris nuliejo šių dienų Amerikos piliečius — prakilniausius žmones, kokius kada-nors Dievas ir historijos bėgis suteikė!

„Bet šių dienų imigracija yra labai skirtinga nuo praėjusiojo metašimčio imigracijos...

„Musų primesnėji imgracija buvo anglo-taksiška ir keltiška — **geriausioji, kokią žemė užaugino.** Dabartinė-gi imigracija — daugiausiai latiniška ir slaviška, mandagiai sakant — **labai-labai skirtinga sriovė.**

„Senieji imigrantai buvo iš šiaurvakarinės Europos, kurios aštrus oras atsiliepia ir jų pobudžiuose. Naujieji imigrantai iš po šiaurvakarinės Europos **nepastovaus oro,** atsiliepiančio ir jų pobudžius. Jų labai jautrus sudėjimas padarė juos **pasibaisėtinai palinkusiais prie anarchizmo.** Senieji imigrantai buvo daugiausiai protestonai ir linkę prie apšvietos; naujieji gi imigrantai — tai visuomet romiški, ar graikiški katalikai su neatskiriamu analfabetiškumu (nemokėjimu rašto nei skaitymo). Jie neturi jokios nuovokos apie demokratiškumą. **Jie turi vos keletą draugijinių idėalų; jų nuovoka apie lytį ir gentystę yra daugiausiai gyvuliška.**

„Dabar, kuomet nepaprastos ir kaskart didėjančios tokių žmonių gaujos į čia nuolat plaukia, jų veislės su **žemiausiomis kokybėmis** dauginasi skleisdami organizuotas ydas, mes matome kaip sunku panaikinti tuos jų gyvenimo apsireiškimus, kurie juos žemina ir neduoda tapti patrijotiškais ir veikliais Amerikos piliečiais''.

Tai šia kur užpakalinė drausminio judėjimo dvasia — nieko nežinojimo, tautinės neapykantos ir tikėjimų netoleravimo dvasia!

Drausmė — tai tik įžanga. Jei ji įvyks — tuomet išlys viršun ir kitokios ruošies užsipuolimai ant ypatos laisvės.

Apsigyvenimo spėkos turi but atkreiptos į šią pirmąją kovos liniją — į drausmę (prohibiciją). Jei kilusieji iš „svetimžemių'' piliečiai duosis apgalėti šioje linijoje, tai kitos jų eilės jau bus silpnesnės, o priešai sustiprės.

SLA. Reikalai.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Prie 104 kp., Lincoln, N. H. prisirašė 6 nauji nariai.

Prie 6-tos kp., Plymouth, Pa., prisirašė 4 nauji nariai.

Laiškas, rašytas J. Rapolavičiui 77 Sheldew St., Wilkes-Barre, Pa. sugrįžo; priduokite geresnį adresą.

Pasarga kuopoms ir organizatoriams.

Priimant naujus narius, kartu su įsirašymu išreikalaukite ir mėnesines mokestis (žiurėk konst. pusl. 24, parag. 122).

Kuopų sekretoriai teiksis kuopų mokestis už vasario mėn. prisiųsti į Centrą iki 24 d., nes vasario mėnesis turi tik 28 dienas. Nesivėlinkite, idant galėtume suspėti mokestis surašyti.

SLA. Sekr. **A. B. Strimaitis.**

Pašalpos išmokėjimo reikaluose.

Nauji SLA. nariai ir seni, prisirašę prie skyriaus pašalpos ligoje, turi įsitėmyti šituos musų konstitucijos paragrafus:

par. „251. — **Pašalpos skyriaus nariai, išbuvę tame skyriuje šešis (6) mėnesius, turi visas tiesas prie pašalpos ligoje.''**

par. „254. — Pašalpa mokama po $6.00 savaitėje per pirmąsias 15 savaičių ir po $3.00 per sekančias 15 savaičių. **Neišsirgus vienos savaitės pilnai, pašalpa nėra mokama.''**

Jei narys, neišbuvęs 6 mėn. pašalpos skyr., apsirgęs, ir liga užsitęstų taip, kad išeitų 6 mėnesiai nuo nario prisirašymo, tai narys gali gauti pašalpą tiktai tada, jei dar sirgo savaitę ar viršaus nuo tos dienos, kuomet sukako 6 mėnesiai nuo prisirašymo prie pašalpos skyriaus. Kitaip pašalpa negali buti išmokėta.

16 kp. SLA., Dorrisville, Ill. susirinkime, 25 d. sausio, nutarė, kad butų pagarsinta „Tėvynėje'' nors sykį į 3 mėn. visų kuopų sekretorių adresai ir visų Centro Viršininkų, nes prisiėjus rinkimams naujų valdininkų, nežinome iš kur paimti kandidatus. Mes nepažindami narių, katrie gali buti nominuojami Centran, sutinkamo daug keblumo. Meldžiame „Tėvynėje'' visų Susivienijimo kuopų sekretorių adresus pagarsinti.

SLA. 16 kp. rašt. **Ben. Alūzas.**

Kodel taip yra?

Persikėlęs iš 34 SLA. kuopos į 110 kuopą, Plains, Pa., buvau keliuose susirinkimuose, kur patėmijau žemiau nurodytus faktus:

1. Kuopa yra visai jaunutė, vos penktas mėnuo nuo susitvėrimo. Suorganizavo ją p. Julijonas Matukaitis. Dabar kuopa turi 25 narius, bet savo ižde nieko neturi.

2. — Tarp kuopos narių nėra santaikos, vieni nesutikimai. Susirinkiman ne visi narai susieina; daugumas net mokestis per kitus kuopų narius užsimoka, pertai ir buna daug keblumo. 25 d. sausio kuopa laikė ekstra susirinkimą, apie kurį buvo pranešta pirm laiko visiems kuopos nariams. Turėjo buti svarstoma kaslink rengimo baliaus kuopos labui; nežiurint svarbaus reikalo, suėjo vos tik pusė narių. Matoma, kad neatėjusieji yra nariais tik iš vardo, o ne iš darbo.

Nepaisant to, kad susirinkiman neatėjo daugumas narių, nutarėme parengti balių su koncertu; bus ir šokiai. Visi kuopos nariai privalo pribut. Įžanga — 25c. Kada ir kur atsibus tas vakarėlis, bus pagarsinta plakatais.

Julijonas Derus, 110 kp. narys.

200 kp., Cantrall, Ill., laikė susirinkimą 18 d. sausio, 1914 m.

Pirmiausiai, kaip tik išdalinta nariams nominacijų blankos, tai nežinota už kokius balsuot, nei iškur jie yra, ir kur tuos tinkamus Pildomon Tarybon narius surasti.

Pasikalbėję ir palikom kitam susirinkimui, o mažu ir visai paliksim neperstatę nei vieno kandidato į Pild. Tarybą. Po tam buvo skaitytas Karoliaus Varašiaus įnešimas, tilpęs N 1 „Tėvynės,'' 1914 m. Apsvarstę įnešima, atradom jį naudingu.

Vardan 200 kp. pasirašo kuopos valdyba:

Prez. **Franas Pupkis,**
Sekr. **J. J. Kuzmickas,**
Ižd. **M. Dobrovolskis.**

LAIŠKAS Į S. L. A.

Aš, 104 kp., Lincoln, N. H., narys, Juozapas Trumpaitis, tariu labai širdingą ačių visam Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, visiems nariams, o labiausiai pirmutiniam oranizatoriui, kuris suorganizavo pirmutinę kuopą ir padarė pradžią. Aš pastojau nariu kovo 21 d., 1913 m., o tapau sužeistas 26 d. rugsėjo, išsirgau 10 savaičių ir aplaikiau pašalpos $60 29 d. gruodžio.

Dar sykį ačiu!

Juozas Trumpaitis.

IŠ SLA. KUOPŲ HISTORIJOS.

132 kuopa, Seltzer City, Pa. Šitas kaimelis guli dvi mylios nuo Pottsville's, į šiaurvakarius tarp gražių girių ir dailioje vietoje, beveik vienų lietuvių užgyvendintas. Visi išvieno dirbdami įstengėm suorganizuot iš kelių draugų Ukėsų Pašalpinį kliubą, rugsėjo 9 d., 1905 . Išpradžių sunkus buvo jo gyvavimas. Nežiurėjo žmonės, kad už 50c. mokesties į mėnesį gauna į savaitę $5.00 pašalpos ligoje; jiems rupėjo tik tiek, kad kliubas nevaro varu į bažnyčią. Karšti katalikai turėjo progą užkenkti jam visokiomis kalbomis. Bet žmonės apsiprato ir pradėjo daugiau vis prisirašyti. Šiandien jau turi 64 narius ir ižde piningų $988.89. Negerai tai, kad be pagalbos ligoje apie daugiau nieko nesirupinama: nė prakalbų laiko, nei jokių pasilinksminimui nedaro, o apie tautiškus reikalus anė neužsimink.

Yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 132 kuopa. Pribuvęs 1905 m. šin miestan (abu su motere priklausėm prie SLA.), pasiryžau sutverti kuopą. Susirašiau su buv. Centro Sekretorium J. Žemantausku. Prabilus man į žmones, paaiškinus SLA., vienas karčėmninkas ir pradėjo pasakoti, kad dar mes esą nesam tiek susipratę, kad galėtume kokias kuopas sutverti, arba užlaikyti, kad mes šiandien ką uždirbam, tai tą šiandien ir sunaudoti turime, o ant susivienijimų, girdi, piningų nemėtykime! Taip papasakojęs užsidėjo kepurę ant galvos ir suriko: „vyrai, einam laukan, nes jau po susirinkimo!'' Visi ir išėjo laukan, likausi aš vienas susirupinęs del savo nepasisekimo. Vienok neatmečiau savo darbo ir vilties nenustojau.

Sueidamas žmogų gatvėje, kalbinau prisirašyti prie SLA. Kaip kur ir į ginčą įeidamas kalbinau. Tokiu budu sudariau kuopą iš 13 narių; gavom kuopos numerį ir čarterį, bet kuopos reikalams niekas nemokėjo nei vieno cento. Jei išsitartum apie tai, kad reikia kuopos reikalams kiek mokėti, tai visi buvo gatavi pamesti SLA!

Taip buvo 1906 metuose. Palaukus porą metų, man vienam buvo perdaug darbo ir sunku buvo visas kuopos lėšas iš savo kišeniaus pakelti. Sulaukus 1908 m., susipažinau su drg. A. B. Strimaičiu iš Schuylkill Haven, Pa. ir pasikviečiau pakalbėti 19 d. liepos, 1908 m. Prakalbos įvyko ir prie SLA. prisirašė dikčiai žmonių. Musų kuopa daaugo iki 55 narių. Užėjus „kriziui'' 1910 — 1911 m., kuopoje paliko tik 24 nariai ir tie patįs žiurėjo į Susivienijimą kreiva akia, kaip į kokį savo neprietelių. Kada tapo įvesta pašalpa ligoje, tada žmonės vėl pradėjo dailiau žiurėt į SLA., bet nenorėjo rašyties. Pereitais metais vos vienas teprisirašė; gruodžio mėn, pereitų metų antras padavė aplikaciją, o pereitą susirinkimą 11 d. sausio, 1914, jau trįs padavė aplinkacijas ir girdėt kalbant, kad toliau daugiau ateis prisirašyti. Dabar jau turime 29 narius. Pereitą susirinkimą tarėm, kad siųsim delegatą į Seimą, Waterbury, Conn.

132 kp. sekr. **J. Rumbavičius.**

Iš 95 kuopos, Daisy Town, Pa., veikimo.

Nuo 14 d. liepos iki 1 r. sausio 1914 m. įplaukė:

Liepos mėn.	$52.50
Rugpjučio	10.68
Rugsėjo	11.66
Spalių	10.95
Lapkričio	9.57
Gruodžio	9.74
Viso —	$105.10

Išlaidos: į Centrą pasiųsta:

Liepos mėn.	$26.25
Rugpjučio	10.68
Rugsėjo	11.66
Spalių	10.95
Lapkričio	9.57
Gruodžio	10..74
viso —	$79.85

Pašalinės išlaidos:

Daktarui už išpildymą blankų penkiolikai narių (keturiolika narių į pirmą ir antrą skyrius po 50c. už narį, ir už vieną į 4 skyrių — $1.oo) —	$8.00
Leonui Želviui sugrąžinta iš kuopos iždo	$3.00
K-pos viršininkų kaucijos	1.00
Krasos ženkleliai del susirašinėjimo	.14c.
Piningų pasiuntimas 3 kartus	
vieną kartą	9c.
antrą kartą	7c.
trečią kartą	7c.
Viso —	$12.37

Visų išlaidų sutrauka:

pasiųsta į Centrą	$78.85
daktarui	8.00
Leonui Želviui	3.00
kuopos kaucijos	1.00
susirašinėjimas su Centru	.37
Viso labo —	$91.22
Pas kuopos iždininką pasilieka 1 d. sausio 1914 —	$13.88

Fin. rašt. **V. Laskevičius.**

Turiu pastebėti, kad čia nėra prirokuota 3 mėnesių Money Orderiai ir 2 kartu ekspresai, kas man kaštavo $1.70; kningą narių užrašinėjimui $1.50, ir konvertai, kurie man lėšavo 50c. Yra ir šiaip daug, ko kuopai nerokuoju; apmokėjau iš savo kišeniaus.

Taigi, mieli draugai, galit spręsti, ar aš aikvojau kuopos turtą savo reikalams, kaip teko girdėti jus kalbant? Tuli draugai norėjo mane apjuodinti kuopos akyse, stengėsi sukelti betvarkę ir vaidus, o vis per savo nesupratimą. O gal jie nori pasidaryti sau priešą, o paskui su juo kovoti?

Meldžiu 95 kuopos draugų, kad man patėmytų, kas yra negero iš mano pusės. Meiliai viską paaiškinsiu, neįžeisdamas nė vieno. Tik gerb. draugai, atminkite, kad ypatiškumams nėra vietos susirinkimuose, kur turėtume laikyties kaip tikri draugai ir nepainioti dieninių musų nesusipratimų į viešąjį darbą. Jei to nesilaikom, tai tokiu budu pasirodom, kad dar nemokam tvarkyties patįs.

V. Laskevičius.

Peržvalga.

:: **Parsmėkė pakorimui.** Pernai laikraščiuose skaitėme sensacijinę žinią apie Motiejų Rikteraitį, kuris, kaip buvo rašyta ir kaip teisme prirodyta, 10 gegužės 1913 metų papjovė savo pačią ir pats pasipjauti bandė. Daktarai stebėjosi, kad jis nepasipjovė, taip buvo perpjovęs gerklę su britva. Ligonbutyje daktarai išgydė Rikteraitį, ir dabar, 28 d. sausio užsibaigė jo bylos tardymas ir prisaikintieji teisėjai pripažino jį kaltu žmogžudystės pirmame laipsnyje (first degree). Už tokį prasižengimą įstatymai skiria mirties bausmę; Connecticut valstijoje toki teismo ištarmė išpildoma per pakorimą. Taigi ir M. Rikteraitis pasmerkta pakorimui. Ekzekucija turės atsibuti 8 d. gegužės 1914 metų.

Rikteraitis prie kalčios neprisipažino ir paskutinis jo žodis buvo: „Aš visados sakiau ir dabar sakau, kad tai yra neteisybė.''

Nenorėtume manyti teismą klydus tardant bylą, tačiaus negalime tvirtint, kad jis yra neklaidingas ,nes jį sudaro žmonės, o juk nerasime žmonių, kurie butų neklaidingi. Tatai baugu, ar nepasitaikė taip, kad ir šiame atsitikime pasmerkta nekaltas žmogus, kaip nesykį yra buvę teismuose.

Iš antros gi pusės,leidžiant, kad Rikteraitis yra kaltas žmogžudystėje, negalime nepakelti balso prieš mirties bausmę, taikydami ją lygia žmogžudyste, tiktai padabinta legališkais rubais. Galvos bausmė (latin. capitis paena) yra žmonių praktikuojama nuo seniausių laikų; net šventojo įstatymo šventraštis pripažįsta mirties bausmę, o naujasai įstatymas tą klausimą palieka tiek atviru, kad viduramžiuose ir vėliaus, pati katalikų bažnyčia, pripažinusi žmogų kaltu herezijos, pavesdavo jį svietiškąjai valdžiai kankinti ir nužudyti. Vienok filozofai ir žmonijos mylėtojai visados nepripažindavo žmonėms teisės žudyti kitus žmones. Neminint to, kad žudymas žmogaus, dargi žudymas jo legalizuotu budu, įstatymų keliais, yra žiauri liekana senovės, kuomet žmogus jausmais

ir protu maža tesiskyrė nuo augštesnės rųšies žvėrių, neminint jau to, reikia pasakyti, kad mirties bausmė nesutinka su logika. Valstybės įstatymai draudžia piliečiui užmušti kitą pilietį, pripažindami tai augščiausiuoju prasižengimu. Ir vienkart su tuo pati valstybė žudymą skiria kaipo bausmę; kitaip sakant, atlieka tą patį, ką draudža piliečiams, kaipo valstybės sąnariams. Svarbi yra ir ta aplinkybė, kad valstybė atlikdama legalizuotą žmogžudystę, vadinamą „galvos bausme,'' pasielgia su prasižengeliu tukstantį kartų aršiau ir žiauriau, negu jis pasielgė su savo auka, kritusia iš jo rankų. Žmogžudys nužudė savo auką momentališkai, o valstybė patį žudymo procesą apstato tokiomis aplinkybėmis, kad baudžiamąjam jos yra šimtą kartų sunkesnės ir skaudesnės už pačią bausmę. Žmogžudys nekankino savo aukos, o valstybė pasmerktąjį priverčia per ištisus mėnesius kankinties laukiant bausmės.

Suvienytose Valstijose kiekviena valstija turi pilną autonomiją, tad kiekvienoje valstijoje mirties bausmės įstatymai yra šiek tiek skirtingi. Vienur pirmojo laipsnio prasižengėliai yra kariami, kitur vedami elektriškon kedėn; kaikur mirties bausmė pakeičiama kalėjimu visam amžiui. Kitose šalyse mirties bausmė atliekama kitokiu budu; pvzd. Francijoj ir Chinijoj kertama galvos žemyn, Rosijoje kariama ir šaudoma, Ispanijoje-gi smaugiama su tam tikromis geležinėmis replėmis.

Amerikos lietuviai pastaruoju laiku turi prieš save du savo viengenčiu, pasmerktu „galvos bausmei,'' tai yra Sušinską Schuylhill'o paviete ir Rikteraitį Waterbury,je, Conn.

Pastarųjų laikų kriminologai ir medicina sutinka su tuo, kad prasižengimų žmonės dasileidžia del to, kad jie yra nesveiki, kad jų smegenįs nėra tvarkoje. Tą kriminologų ir daktarų tvirtinimą paremia faktai, paliudija operacijos, po kurių iš kriminalistų pasidarydavo labai geri žmonės. Ar nesutiksime ir mes, kad Sušinskas ir Rikteraitis yra ne prasižengėliai, bet ligoniai? Gal buti, kad sulig šitų žmonių likimo jau pabaigta, gal jų niekas nebeįstengs išgelbėti iš mirties nagų, bet mes turėtume atsiminti, kad žmonių išauklėjimas, neauklėjimas juose doros pajautimų, tam tikros amžiais susidėjusios gyvenimo apystovos, nesveikata ir tolygios priežastįs (o ne kas kita) prasižengėlius pagimdo.

***

:: **Tautos Fondas Lietuvos spaudoje.** Naujas Lietuvos dienraštis, „Lietuvos Žinios'' (N 2), paminėjo „Tėvynėje'' tilpusį Tautos Fondo sumanymą. Musų buvo išreikšta, kad butų gerai pritraukus prie to fondo Didžiosios ir Mažosios Lietuvos organizacijas. Į tai „Lietuvos Žiniose'' sakoma:

„Mes, europiečiai, Didžiosios Lietuvos gyventojai, laikydami Tautos Fondą ytin svarbiu ir vykdomu sumanymu, turime vis del to pasakyti, kad priklausymas prie tos organizacijos mums visai negalimas delei tų politikos sąlygų, kuriose gyvename. Vargiai ir Prusų lietuviai kitaip galėtų pasielgti.

„Delei užmetimų, nė neinant į smulkmenas, turėtum broliams amerikiečiams prie tos progos priminti, kad vargiai mes čia greitai ekonominiai pasikelsime, jei umu laiku neims kilti pas mus, t. y. musų šalyje, stambesnė pramonė. Ji viena tuo tarpu įstengtų sulaikyti musų žmones nuo tokio neišsakomo bėgimo iš tėvynės.

„Tautos Fondo kapitalui, ar šiaip atskiriems Amerikoje praturtėjusiems ir išgudrėjusiems žmonėms neatidėtinai reikalinga rupinties pramonės kėlimu musų tėvynėje. Jei Tautos Fondas įstengtų toje srityje pasidaryti naudingu, ingytų ne tiek filantropijos įstaigos pobudžio, kiek tikro savo kulturos kėlėjo. Be stambesnių kapitalų lietuvių rankose, be stambesnių fabrikų musų šalyje — daug dar kas bus tiesiog vargo spiriamas ieškoti laimės bausmės kitur arba skursti namie— be vilties šviesesnio ryto.

„Ypač Tautos Fondo inkurėjai neturėtų šito fakto iš akių pamesti.''

***

:: **Pažangusis Lietuvos dienraštis.** Amerikoje lietuvių laikraščiai eina bene nuo 1884 m., o ikišiol amerikiečiai dar nesutvirtėjo tiek, kad atsidrąsintų leist savo dienraštį. Lietuvoj spauda atgauta vos 1904 metuose, o ten yra jau du dienraščiai, nerokuojant visos eilės sąvaitinių laikraščių. Rods amerikiečiai irgi turi gerą jų kruvą, bet, teisybę pasakius, didelė jų dalis be jokios skriaudos musų skantančiai visuomenei galėtų susilieti į vieną ir leisti vieną gerą dienraštį ir vieną gerą sąvaitinį laikraštį. Mes vis laukiame šviesesnės dienos. Gal kada ir susilauksime.

Lietuvoje einantie dienraščiai — tai „Viltis,'' pradėjusi išeidinėti kasdiena nuo 1 d. gruodžio ir „Lietuvos Žinios'', einančios kasdiena nuo 1 d. sausio. Amerikiečiams, neturintiems savo dienraščio, reiktų paremti tuos, kurie eina Lietuvoje. Iš jų galima daug pasinaudoti, o ypatingai daug galima gauti žinių iš tėvynės.

„Lietuvos Žinios'' pirmojo savo numerio įžangos straipsnelyje „Nauji Metai!'' šitaip prabilo į savo skaitytojus:

„Šie nauji metai atnešė mums su savimi senai pageidaujamą, senai trokštamą ir svajojamą pažangiosios pakraipos dienraštį!

Pažangiosios pakraipos! Žodis gal perdažnai vartojamas, idant galėtų, kaip reikiant išreikšti visą savo turinio gelmę.

„Verta todelei prie jo ilgiau apsistoti ir pasiklausti savęs: ką-gi mes šiandien tame daugžadančiame žodyje regime? Ar ne gimimą naujų gyvenime formų? Ar neištiesimą perdaug po darbo našta sulenktų pečių? Ar ne supratimą, kad kiekvienas žmogus turi teisę pats savo ir savo šalies likimu rupinties? Ar ne kovą už tas teises ir tvirtas prie jau laimėtų stovėjimas? Ar ne reikalavimas visos šalies vaikams jų gimtaja kalba mokslo ir mokyklų? Ar ne laisvas spietimas žmonių į įvairias draugijas nuosaviems reikalams ginti? Pagaliau ar ne ruošimas prie laimingesnės, šviesesnės visos musų tėvynės ateities? —

„Vienu žodžiu, ar ne vis tas, kas iš vakarykščio Lietuvos grabo, iš Lietuvos kapinių, yra jau šiandieną padaręs gyvą tautos organizmą? Organizmą, kaskart smarkesniu pulsu beplakantį, vienu milžino sparnu per Atlantiko vandenyną persisvėrusį, antra — Rytuose nesiliaujančiai bėginamą.

„Taip plačia banga užsiliejęs jau šiandien musų atgijimas reikalauja ne tik kaskart didisnio skaičiaus veikėjų, bet ir kaskart didesnio organo.

„Organo, kurs, stipriai tarpe tų veikėjų palaikytų dvasios ryšius ir įstengtų visą tą margą gyvenimą atvaizdinti.

„Neišsakomu darbu, rupesniu ir nenuilstančiomis pastangomis pasisekė jau šiandien tokį organą sudaryti. Štai „Lietuvos Žinių'' dienraščio pirmas numeris.

„Dalykimes dideliu džiaugsmu! Spauskime, Draugai, stipriai sau delnus, linkėdami užvis dvasios prakilnumo ir ištvermės.

„Tauta, kuri taip ilgai priversta buvo tylėti ir liguistai merdėti, turi šiandien daugiau už kitas darbo.

„Todelei ir jos džiaugsmo etapas negali buti ilgas.

„Į darbą todelei! Karšta širdimi! blaiva mintimi! Juk musų troškimų Aušros spinduliai jau žiba.''

***

:: **Daktaras J. Basanavičius sunkiai sirgo.** „Lietuvos Žinios'' ir „Viltis'' pranešė, kad d-ras J. Basanavičius buvo labai sunkiai apsirgęs. Paduosime čia ištraukas iš „Lietuvos Žinių'':

2 d. sausio, 15 d. sausio pagal musų kalendorių: „Susirgo d-ras J. Basanavičius. Gydytojai bijosi, kad liga nevirstų blogon pusėn.'' Tos pačios dienos „Viltis'' rašo: „D-ras J. Basanavičius labai sunkiai apsirgo. Gydytojai bijo katastrofos.''

3 d. sausio (16): „Liet. Ž.'' — „Vilniaus lietuviai labai susirupinę d-ro J. Basanavičiaus liga. Nors svikata šiandien šiek-tiek pagerėjo, bet, kaip daktarai sako, pavojus dar neperėjęs...''

4 d. sausio (17) „Viltis'' rašo: ''Dro J. Basanavičiaus sveikata nors šiektiek geresnė, bet dar nepasitaisė. Gydo keturi daktarai: Vileišis, Damaševičius, Matulaitis ir Laumianskas. Prie ligonio nuolat dežuruoja, pasimainydami, lietuviai vilniečiai.''

8 d. sausio „L. Žinios'' pranešа, kad „daktarai turi vilties, kad liga gerai pasibaigs, pavojus perėjo.''

Lietuvių Bankas Vilniuje.

(Prisiųsta.)

Vilniaus lietuviai vasarą 1913 m. įsteigė Vilniuje Banką vardu: **Trečioji Vilniaus Savitarpinio Kredito Draugija.**

Banko įstatai vyriausybės patvirtinti ir Bankas vyriausybės kontroliuojamas (prižiurimas).

To Banko tikslas — suteikti Banko nariams reikalingo kapitalo ir atlikti visokias Banko operacijas kaip nariams, taip lygiai ir nenariams.

Vilniaus Bankas skiriasi nuo kitų bankų tuo: visi jo nariai dalinasi pelnu, visi atsako už įdėtus Bankan klijentų piningus dešimteriopa įnešta nario mokesčio suma: sakysime, jei narys įnešęs yra nario mokesčio 20 rub., tai už Banko operacijas atsako 200 rb. Tokia visų narių atsakomybė už Banko veikimą, tai Banko tvirtumas, tai laidas (garantija), kad įdėti Bankan ant procentų piningai nežus.

BANKO DRAUGIJOS NARIAIS PRIIMAMI:

1, visi, kurie veda prekybą arba turi tikrą nuolatinį uždarbį.

2, visi, kurie turi nekilnojamo turto (namus, ukį-žemę) Vilniuje arba Vilniaus gubernijoje.

3, visi, kurie užstato procentinius poperius.

4, visi, už kuriuos pasirašo vienas arba keli Bankui pažįstami žmonės.

Norint įsirašyti Banko nariu, reikia pranešti raštu apie tai Banko valdybai, pažymėjus savo užsiėmimą ir adresą ir atsiųsti nario mokestį. Nario mokesčiai ne lygųs: mažiausias — 20 rb., o didžiausias — 1,000 rb. Sulig noro.

DRAUGIJOS BANKAS ATLIEKA ŠIAS OPERACIJAS:

1, skolina piningus ant vekselių (diskontuoja vekselius).

2, išduoda paskolas užstatant procentinius poperius (akcijas ir obligacijas), ukio dirbinius ir ukio įrankius.

3, skolina piningus užstatant ukį-žemę.

4, išjieško piningus pagal vekselių.

5, išmaino į piningus kuponus, išmaino kuponus ir prieš terminą.

6, nuperka užsakant procentinių poperių.

7, persiunčia piningus kur reikia.

8, Banke galima pasidėt procentiniai poperiai, dokumentai ir kiti brangųs daigtai.

9, Bankas priima piningus pasidėt **ant procentų.**

BANKAS MOKA už piningus padėtus kiekvienam pareikalavimui 4½

Už piningus padėtus kiekvienam pareikalavimui dviem savaitėm pranešant 5%

Už piningus padėtus pusei metų 5½%

Už piningus padėtus metams ir daugiau 6%

Piningai išviso skolinami tik nariams; nenariai gi gali pasiskolinti piningų tik užstatant ukį (žemę); tas ukis (žemė) gali but ir ne Vilniaus gubernijoje.

Visos kitos Banko operacijos atliekamos taip nariams, taip lygiai ir nenariams.

Kiekvienas narys gali skolintis 10 kartų daugiau piningų, negu yra įnešęs nario mokesčio, ty. kas įneša nario mokesčio 20 r., tas gali skolintis ligi 200 r., o kas — 1,000, tas — ligi 10,000 rb.

Narys, norėdamas pasiskolinti Banke piningų, pristato vekselį su dviem parašais: su savo parašu kitapus vekselio ir su parašu kito žmogaus šiapus po vekseliu; šis žmogus gali ir nebuti Banko nariu.

Tiek apie patį Banką. Dabar apie jo veikimą.

Prie Banko prisidėję yra visi žymesnieji Vilniaus lietuviai: vieni, norėdami palaikyti lietuvių Banką, kiti, pasiskolinti iš Banko piningų, kad plačiau galėtų vesti pradėtą prekybą, kiti vėl, norėdami su Banko pagalba pradėti tą darbą, kurio vieni neįstengtų.

Pažymėtina, kad prie Banko prisideda žmonės visokių pažiurų. Ir nenuostabu: visi supranta, kad reikia lietuviams koncentruoti (traukti į kruvą) kapitalai, jei nori ekonomiškai pakilti.

Su koncentruotais piningais Draugijos Bankas galės padėti verstis visokioms bendrovėms prekybą, žemę ir tt.

Draugijos Banko Valdyba susideda iš pirmininko, prisiekusiojo advokato J. Kymanto ir dviejų narių: inžinieriaus J. Mašioto ir prisiek. advokato padėjėjo S. Šilingo.

Tarybon išrinkti: prisiekusieji advokatai J. Vileišis ir . Bulota, D-ras A. Vileišis, Visų Šventų bažnyčios klebonas kun. J. Kukta, „Vairo'' redaktorius-leidėjas A. Smetona ir notaro padėjėjas J. Platakis.

Bugalteriu yra J. Kubilius.

Malonu butų, kad ir **amerikiečiai** įsitėmytų musų Banką.

Sutaupytus savo dolarius jie galėtų pasidėti Lietuvių Banke Vilniuje **daug didesniais procentais, negu Amerikoje.** Lietuvių Bankas Vilniuje moka nuo 4 ligi 6 procentų už 100 rub. metams, tokiuo budu už 100 dolarių išcitų ligi 12 rub. procentų metams — skirtumas nemažas.

Toliaus, amerikiečiams keliaujant namo į Lietuvą nepatogu piningai veztis su savim — parankiausia butų siųsti piningai pirm savęs tiesiog į **Lietuvių Banką** Vilniuje, o Bankas įteiktų tuos piningus sulig nurodyto adreso.

Galėtų taip-pat amerikiečiai siųsti savo piningus per Lietuvių Banką Vilniuje **savo giminėms ir pažįstamiems,** Lietuvoje gyvenantiems.

Lietuvių Banko adresas:

Rusija, Vilnius, Jurgio prosp. (Georgijevski prospekt) 19. Tretje-Vilenskoje Obščestvo Vzaimnago Kredita.

Telef. No. 913. Telegramoms adresas: Vilnius, Kredilit.

J. Mašiotas.

ATSISVEIKINIMO ŽODIS AMERIKIEČIAMS!

Pabaigiau savo kelionę ir jau grįžtu atgal į tėvynę. Keturi mėnesiai laiko mane atskyrė nuo jos, o dabar, pilnas vilties ir išsiilgimo, rengiuos į kelionę per jurų platybę. Ji man nebaisi... Nors audros siaubtų baisiausiai, betgi žinau, jog su kiekviena diena artinuos tai brangiai šaliai, kurios reikalai mane spyrė antru kartu važiuoti pagalbos jieškoti.

O tos geidaujančios pagalbos ar tėvynė sulaukė? Atsakysiu keliais žodžiais: susilaukė kur kas gausiau, negu tikėjaus! Todel pasiryžau šitoje vietoje išreikšti viešai savo nuoširdžią padėką. Pirmiausiai, teisybės vardu, turiu išreikšti savo padėką visiems gerb. kuningams, nesa ir mano misijoje jie vėl darbu parodė, kad yra remėjais tautiškumo, mokslo ir apšvietos. Tapdami „Birutės'' labdariais ir tam tikslui aukodami po $10, kaip kurie net po $50, parėmė Maž. Lietuvos tautinį atgijimo darbą.

Taip pat tariu ačiu ir tiems gerbiamiems tautiečiams, kurie tokiu pat budu prisidėjo prie „Birutės,'' įgydami „labdario'' vardą. Toliaus, tariu ačiu ir visiems tiems gerb. viengenčiams, kurie užsirašė „Birutę'' ir „Sukurį.'' Jie yra taip pat remėjais ir prilaikytojais musų tautinio darbo Maž. Lietuvoje.

Pagaliaus ačiu ir visiems tiems, kurie davė nors tai mažiausią auką susirinkimuose, arba pirko kokią kningelę, spilgutę arba atvirutę; ir jie rėmė savo tais centais minėtąjį darbą.

Širdingai ačiu visiems laikraštininkam, kurie prielankiai sutiko mane ir savo skaitytojus skatino prisidėti kokiu nors budu prie to reikalo. Visiems, visiems tariu išvažiuojant ačiu už jų gerą širdį, o aukotojams už taip gausią pagalbą!

Sugrįžęs į tėvynę, stengsiuos kuogreičiausiai darbuoties, idant ta parama atneštų tukstanteriopą vaisių musų nuskriaustai tautai!

Tokie tai mano troškimai.

Jonas Vanagaitis.

Brooklyn, N. Y. 31 d. sausio 1914.

AMERIKOS LIETUVIŲ D-RŲ DRAUGIJA.

Nuo pradžios šių metų, butent nuo pirmo šie-metinio susirinkimo, laikyto 10 d. sausio mėn., A. L. D. D. dviem nariais sutiprėjo. Pora špykių į ratą — ratas tvirtesnis Jon įstojo pernai užbaigę mokslą D-rai: Kazys Drangelis ir Petras Petraitis. Šie nauji nariai daugiausia, šiuom-kart, pasišventę išdirbimui praktikos ir gilesniam pažinimui prakštiko savo profesijos mokslo. Beabejonės, jie mažai arba ir visiškai nepriduos jiegų draugijai. Užtai senesnieji nariai, norėdami parodyti gerą pavyzdį naujiemsiems nariams, yra daleistina, patįs taps daug darbštesniais. Čia reikalingas darbas. Jiegos yra ir negalima sakyti, kad silpnos. Reikalinga įsisiubuoti (o gal bus teisingiau, pasakius — įsiubuoti). Tas jau pamažu, išlėto, apsireiškia. Štai šiuom tarpu A. L. D. D. nariai jau daug užsimojo ir tik prie ištvirmės, tame galima jiems pasitikėti, parodys gerus rezultatus. Organu šios draugijos yra „Tėvynė''. Joje pastaruoju laiku yra Dr. Rutkausko vedamas sveikatos skyrius.

Kad šis sveikatos skyrius „Tėvynėje'' pajiegtų daugiau patarnauti visuomenės reikalams savo uždaviniu veik visi A. L. D. D. nariai pasiryžo jį paremti, bent išdalies, pavaduojant jau perdaug nusidirbusį D-rą Rutkauską. Čia paduodu eilę tematų ir narius, kurie pasižadėjo pasidarbuoti šiais metais „Tėvynėje'' Sveikatos kyriuje:

D-ras A. Baceviče:

1. Kas tai yra ligos ir kaip jos reikia gydyti?
2. Kaip maitinti mažus kudikius, suaugusius, senius ir ligonius.
3. Namai ir jų venteliacija.

D-rė A. S. Jankauskienė:

1. Kodel miegame?
2. Kokią svarbią rolę lošia cukrus musų kune?
3. Kodel plaukai slenka?

D-ras J. J. Kaškiaučius:

1. Kaip turi elgties ligonis, norėdamas greičiau išgyti?
2. Alkoholiniai gėralai.
3. Galvos skaudėjimas ir kaip nuo jo išsigydyti.

D-ras J. Kulis:

1. Vanduo ir jo veikmė ant organizmo.
2. Limpančios ligos.
3. Sveikata ir darbas.

D-ras A. J. Zimontas:

1. „Žmogaus dantįs''.
2. Blogi dantįs kaipo gamintojai dirvos kitoms ligos.
3. Neuralgija, paeinanti iš dantų, ir jos pasekmės.

D-rė S. A. Rutkauskiutė:

1. Koki yra sveikiausi valgiai ir kaip galima juos pagaminti?
2. Kaip reikia užlaikyti miegamąsis kambarys?
3. Kokią naudą apturime iš maudymosi ir kaip tankiai reikalinga maudyties?

D-ras K. Drangelis:

1. Motinos, saugokite vaikų dantis.
2. Traukimas dantų ir pasekmės.
3. Dantų Orthopedia arba išvaizda veido po dantų influencija.

D-ras P. Petraitis:

1. Delko dantįs genda
2. Šis-tas apie dantis ir kaip juos užlaikyti?
3. Delko dantis skauda?

Nekurie nariai visai nuo šio darbo pasiliuosavo. Kiti-gi nors ir apsiėmė šį-tą veikti šioje srityje, tačiaus, delei jiems svarbių kliučių, nemato reikalo savo raštus talpinti „Tėvynėje''.

Visi augščiau minėti tematai tilps „Tėvynėje'' ir tai taip greitai, kaip greitai jų autoriai suspės juos apdirbti. Čia, prie progos, norėčiau prašyti gerbiamųjų narių, kad kaip galima greičiaus pradėtų ruošti savo tematus ir kad jie, į trumpą laiką, jau galėtų pasirodyti organe. Užvilkimas raštų dabar suteiks daug neparankumo „Tėvynei'' vėliaus, ty. gal pritrukt vietos, jei visi raštai, daugiau-mažiau, pasirodytų vienu laiku ir tai dar, ant nelaimės, gale metų. Užtai malonėkite, gerbiamieji, subrusti.

Su pagarba,

Dr. K. Drangelis, Rašt.

A. L. D. D. NARIŲ DOMAI.

Sekantis A. L. D. D. metinis susirinkimas įvyks vasario 14 d. 9 val. vak. pas D-rą K. Drangelį po adresu 3261 So. Halsted Str., Chicago'je.

Vietiniai nariai malonės susirinkti kuoskaitlingiausiai.

Delei neparankaus susinešinėjimo laiškais, visi šios draugijos reikalai, kaip tai: pranešimai busiančių susirinkimų, apskelbimai žinučių, netikėtų atsitikimų, etc. bus pranešami nariams per „Tėvynę''. To delei prašau visų narių atsargiai peržvelgti kiekvieną organo numerį.

Šių metų valdybon išrinkta:

D-ras A. K. Rutkauskas, pirm.,
D-ras A. J. Zimontas, iždinink.,
D-ras K. Drangelis, raštininkas.

Visuose draugijos reikaluose malonėkite kreipties į draugijos raštininką, D-rą K. Drangelį, augščiau minėtu adresu.

Jusų, su širdinga pagarba,

D-ras K. Drangelis, rašt.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CICERO, ILL.

Šiame miestelyje nedaug lietuvių tėra, bet jie sugebi tverti naujas draugijas!

Pastaruoju laiku užgimė dar viena ir prie jos priguli vis tie patįs, ką ir prie kitų, vis po kelioliką narių. Veltui gaišinama laikas ir sunkiai uždirbti centai, nes visiems žinoma, kad nauja draugija turi savo tiesas, o jų galima išvengti prigulint prie vienos geros arba prie poros draugijų. Tai ir busime užganėdinti ir apie naujas nesvajosime. Visiems yra gerai žinomas SLA. Tame miestelyje taipgi yra kuopa, kodel-gi mes nestojame į SLA. narių eiles?

SIOUX CITY, PA.

Praeitais metais turėjome gera: dirbome gana gerai, piningų visi turėjome, bet naudingesniems dalykams gailėjome duoti. Veselijose daužėm torėlkas, kad net šukės palubin lakstė. O draugijos ir kiti reikalai nė galvoj nebuvo. Dabar, darbams sumažėjus visiems liudna!

Nelemtas pernai pas mus buvo dalykėlis. Nuo daugelio metų čion atvažiuoja kuningai aprupinti dvasiškus lietuvių reikalus tai iš vieno miesto, tai iš kito, ir vis budavo gerai. Tik štai lapkričio mėnesyje atvažiavo iš Chicagos, Ill. gražus, jaunas kuningėlis, su akulioriais (varda nežinau, nesisakė). Nuėjau ir aš. Išpradžių buvo viskas gerai, išklausė žmonių išpažinties, rinko aukas, paskui sakė pamokslą. Ir kad pradėjo keikti socialistus, tai jau, vyreli, ir perdaug riebiai! Sakė: „Kas ant kartuvių, kas ant elektros kedės — tai socialistas!'' Paskui keikė ir laikraščius: „Keleivį'', „Lietuvą'', „Tėvynę'', antgalo teko ir SLA., tik nepasakė, ką jam SLA. kenkia. Mat, keli vyrai susitarę prašė kuningo, kad tas biskutį pabartų žmones, o šis ėmė barti ne tuos, kurie verti pabarimo, k. t. slaptas smukles, kazirnikų lizdus, bet Susivienijimą! Dabar tarp žmonių sukilo toki neapykanta, kad vienas kito nekenčia. Tai tau kuningo pamokslas!

Penki lietuviai, surinkę suviršum $2,000.oo iš lietuvių, pirko že mę bažnyčiai statyti, trįs mylios už miesto. Sako, buk už penkes dešimts metų miestas dasibudavos, tai turėsim bažnyčią. Viską užrašė ant vyskupo, tai, sako, nereikės „taksų'' mokėti.

Buvo susidaręs lietuviškas benas, ale kapelmeisteriui slogom apsirgus ir išvažiavus į Colorado, turbut benas pairs.

Žadama įsteigti kningyną, tai butų geriausis daigtas; aš mislįju, kad tas dalykas vėjais nenueis, nes 4-toje SLA. kuopoje visi yra rimti vyrai.

Žiema graži, šilta. Darbai palengva slenka.

Vidžemės Paukštelis.

PENN STATION, PA.

Šitas miestelis guli prie Pennsylvania gelžkelio, 25 mylios nuo Pittsburgh'o į rytus. Dirbama vienoje anglies kasykloje ir 2 geležies liejyklose. Uždarbiai nekokie; „leberys'' pvzd., gauna po 20c. įvalandą. Dirbantieji nuo savęs visaip uždirba; kartais pelno nuo $4.00 iki $6.00 į dieną. Darbas sunku gauti; dudų liejyklose „molderiai'' galėtų gauti darbą, ale ne kokis uždarbis. Lietuvių čia gyvena 8 šeimynos ir apie 15 pavienių. Laikraščius ir kningas maža kas skaito. Yra 2 draugiji: šv. Antano ir 56 kuopa SLA. Pirmoji gyvuoja nuo 1907 metų, bet nieko neveikia. SLA. 56 kuopa susitvėrė spalių mėn. 1912 ir jau surengė 2 prakalbas. Dabar 11 d. sausio, 1914, buvo parengtos prakalbos ir deklamacijos. Kalbėjo B. K. Kondratavičius iš Wilmerdingo, Pa.; deklamavo 2 mergaiti iš Wilmerdingo, Pa. Toliaus buvo kalbėta apie SLA. ir prie progos aiškinta, kuris susivienijimas geresnis, ar R.-K., ar SLA. Kalbėtojas pasakė: SLA. rengiasi pastatyt Prieglaudos Namą, o SLRKA. — kliošlorių! Rengdami prakalbas 11 d. sausio, kreipėmės į šv. Antano dr-ją, laikiusią tą dieną susirinkimą, kad ateitų į prakalbas. Anei viršininkų nepasirodė, nors prakalbos buvo toj pačioj svetainėje, tuoj po jų susirinkimui. Šv. Antano draugija išbraukė mane, kad nebuvau velykinės. Pas mus kuningo nėra, tai reikia važiuoti kitur, o už dyką ir išpažinties negali atlikti: visur reikia mokėti. Išsirupinau draugijai vėliavą už pigią kainą, prisidėjau prie išėmimo čarterio. Užklausus žmonių, kuri draugija geresnė, atsakyta, kad SLA. yra geriausia drja. 56 SLA. kuopai susitvėrus, tuojaus atsirado priešų, pradėjo atkalbinėti visus draugus, pasakodami, kad tai esanti socialistų draugija, netikinti į Dievą ir t. p. Keletas apleido kuopą, bet kada Petras Arbatavičius gavo pašalpos $12.oo, tai biskį aprimo; kada-gi Jieva Raulinaitienė gavo $98.25, tai jau dabar girdi ne vieną šnekant, kad gerai yra prigulėti prie SLA., jei ir moterims moka pašalpą! Žada daugelis rašyties.

Musų kuopos nariai darbuojasi kuopos labui kuogeriausiai, duoda susirinkimams ruimą uždyką, nė vienas neima jokios užmokesties už darbą, koks reikia padaryti. Buvau sekretorium ir jokios užmokesties neimdavau, visada savo mokestis mokėdavau į laiką, o jie mane visgi išbraukė. O kada Jurgis Zaleckis nušovė žmogų West Virginijoj, tai jie suintė žmogų į teismą ir davė piningų kelionei ir bylos vedimui. To žmogžudžio jie iš draugijos neišmetė! Dabar galite apsvarstyti, prie kokios draugijos geriau yra prigulėti, ar prie bažnytinės, ar prie SLA?

Vladas Zvinakevičius.

DAISY TOWN, PA.

Turėjome prakalbas, parengtas SLA. 95 kuopos, kad paagitavus už Susivienijimą ir kad biskį užvažiavus mus „pleiso'' bačkučių garbintojams. Kalbėjo p. Jonas Baltrušaitis. Jis užvažiavo musų karžygiams, kad jie net sujudo ir dabar da kumščius miklina ir gailisi, kad negali jų išmėginti ant kalbėtojo.

Red Hill. Mainieris.

WILKES BARRE, PA.

SLA. 35 kuopą 11-tą d. sausio, 1914, laikė metinį susirinkimą,

kuriame 35-ta kuopa iš savo iždo paaukojo $5.oo Jovaro Ukio įsteigimui; be to paskirtas 35 kp. organizatorius M. Padolskis aukų rinkimui, perėjęs per susirinkimą ir per nekurius tautiečius, surinko $4.65.

Sausio 18-tą, 1914, D. L. K. Keistučio Draugystėje aukų surinkta $2.25; tikimasi, kad ir toliaus bus galima Jovaro Ukio įsteigimui aukų surinkti. Čia paduodu aukotojų vardus: J. Šukis, Paul Banys, M. J. Kvietkauskas, V. Demikis, A. Račkauskas — po 50c.; J. Stankevičia — 35c.; M. Padolskis, P. Brukas, K. Lučinskas, A. Šnipas, J. Kazakevičia, Adol. Brukas, K. Jurgelaitis, V. Demikis, B. Skačkauskas, K. Rudys, K. Sakalauskas, F. Kavaliauskas, S. Pietaris — po 25c.; smulkesnių aukų surinkta 80c. Sykiu viso pasidaro $11.90, atėmus pasiuntimo lėšas — 15c., siunčiu „Tėvynės'' redakcijai $11.75.

SLA. 35 kuopos organiz.

M. Padolskis.

Aukos pasiųsta iždininkui, p. J. Skrituslkui.

„Tėv.'' redakcija.

Negimusiam Amerikos Lietuvių Dienraščiui.

Puikiam sumanymui pritariu, ir jeigu pradėsit darbą, — imsiu vieną akciją už šimtą dolarių. Ant pirmo pareikalavimo pininigus pasiųsiu. Varykit pradėtą darbą, nes tai svarbus ir labai reikalingas dalykas. **Garnupis.**

Grand Rapids, Mich.

OSSIAN'O MIRTIES DAINA.

(Iš **Lyra Celtica.**)

Štai tokie buvo bardų (Bard'as —poetas. **Vert.**) žodžiai dainų dienose, kuomet viešpats-karalius klausė senovės pasakų arpų muzikos! Vadai nuo karų rinkosi klausėsi malonaus skambėjimo. Jie garbino Cono Balsą! Pirmutinis ištarpo tukstančių bardų! Bet senatvė štai jau ant mano liežuvio; mano siela nusilpo! Kartais aš girdžiu bardų vėluką ir seku malonią jo dainą. Bet praeities šešėliai sklaido mintį. Aš girdžiu metų pašaukimą! Jie prabėgdami klausia, kodel Ossianas dainuoja? Netrukus jis atsiguls į augtšą namelį, ir jokis bardas neiškels jo garbės! Riedėkit jųs, tamsiai-rudieji metai, jųs neatnešate linksmybės! Te Ossianui atsiveria kapas, nes jį apleido spėkos. Dainos sunųs nuėjo ilsėtųs. Mano balso garsas pasilieka, tarytum, smarki vėjo sriovė, kuri kaukia apleista ant jurių apsupto akmens, kuomet vėjai aptyla. Ten švilpia tamsiosios samanos; iš tolumos jureivis mato siubuojančius medžius. **I. B.**

LIETUVIŲ IMIGRACIJOS ŠELPIMO DRAUGIJA.

laikys savo pirmą seimą Jersey City, N. J., 14 dieną vasario-Feb., 1914 m. po No. 187 Brunswick st., Jersey City, N. J.

Jersiečiai tikisi turėti svečių iš visos Amerikos ir delto parengė pasilinksminimo vakarą, kuris atsibus viršminėtoj dienoj po tuom pat antrašu. Sveainė atsidarys 7-tą val. vakare, estrada atsidarys 7:30 vakare.

Įžanga ypatai 25 centai.

Užprašo **Seimo rengėjai.**

Žinios.

IŠ AMERIKOS.

Vis daugiau elaimių.

Automobiliai ir vežimai kasmetas vis daugiau užmuša žmonių. New Yorke ant gatvių užmušta šitiek: automobilių: 1911 metais — 142, 1912 — 221 ir 1913 m. — 302; gatvekariai, 1911 metais — 109, 1912 m. — 134 ir 1913 m. — 108; šiaip vežimai, 1911 metais — 172, 1912 m. — 177 ir 1913 m. — 170. Išviso New Yorke užmušta tokiu budu: 1911 m. — 423 žmonės, 1912 m. — 532 ir 1913 m. — 580. O ant vieškelių valstijoje užmušta: 1911 metais — 230, 1912 m. — 234 ir 1913 m. — 260 žmonių.

Drąsi kritika.

San Farncisco, Cal. — Pirmosios Kongregacionalistų bažnyčios kuningas, dr. C. F. Aked, kaip rašo „Times'', paskelbė, kad jis netiki į stebuklingąjį Kristaus gimimą. Jis citavo šventrašti: „Naujame Įstatyme šv. Morkus nieko nekalba apie Jėzaus gimimą; Jonas, kurs daugiausiai rašė apie Jėzaus mirtį ir į dangų žengimą, nieko nerašė apie užgimimą. Lukas pasakė, kad Jis buvo stebuklingos kilmės, bet sutinkama, kad Lukas sėmė informacijas iš Mato. Paskutiniai tyrinėjimai parodo, kad Matas pats sau prieštaravo. Naujame Įstatyme Mato evangelijoje sakoma, kad Kristaus užgimimas buvęs stebuklingas, senesniame-gi rankraštyje, kurs surasta ir pripažinta, kaipo Mato raštas, sakoma, kad Jėzaus tėvu buvo šv. Juozapas. „Mano išvedimas šitame klausime'', sako kun. Aked, „yra toks, kad Morkaus ir Jono ir Povylo tikėjimas yra geras ir man. Jis yra užtektinai geras kiekvienam krikščioniui. Tie vyrai nesako nieko, buk Kristus gimęs stebuklingu budu. Aš veliju stovėti su jais. Tad ką mes suprantame, sakydami, kad jis buvo dieviškos kilmės? Dieviškumas yra mumyse, bet daugiau jo buvo Jame, tad aš ir sutinku vadinti Jį dievišku''.

Paskendo du broliu.

Patersone 1 d. vasario čiuožė ant ledo du broliu, 11 ir 8 m. amžiaus. Vyresnysis įlužo, klykdamas, o jaunesnysis nubėgo jam pagalbon. Ábu prigėrė.

Uždaro pasilinksminimo vietas.

Newarko vietinė valdžia įsakė uždaryti nedėldieniais visas pasilinksminimo vietas. Tokiu budu darbininkai ir nedėldieniais nebeturės kur laiką praleisti ir padoriai apsilinksminti.

Piningingas elgėta.

New Yorke suareštuota žmogus už elgėtavimą. Iškrėtus jį pasirodė, kad jis turi apie 500 dol. „kapitalo''.

Už pavogimą duonos 60 dienų kalėjimo.

New Yorke tulas Whitaker pavogė nuo vežimo kelis kepalus duonos. Vagystė likos susekta ir nabagas gavo 60 dienų kalėjimo. Jis teisinosi tuom, kad yra be darbo ir netur iš ko gyventi.

Sugriaudino.

Salvation Armijos pamaldose, kur giedota 51-as Dovydo psalmas, taip sugriaudino vagį Louis Gousher'ą New Yorke, kad jis iš švetnamio nuėjo į policiją ir prisipažino prie 4 prasikaltimų-vagysčių.

Kur susirenka žmonių piningai?

Gal ne vienas sau stato tokį klausimą. Štai kiek palieka turto milijonieriai:

J. P. Morgan	$100,000,000
J. J. Astor	87,137,735
E. W. Harriman	68,004,000
J. S. Cennedy	67,137,735
A. N. Brady	65,000,000
Ogden Goelet	30,000,000

Uždraudė moterims gerti.

Pittsburgh, Pa. — Čia paskirta moterįs policistėmis ir joms pranešta, kad jos neturi tiesos netik gerti, bet ir ragauti svaiginančiųjų gėrimų.

50 metų sukaktuvės.

Visos Amerikos lenkai apvaikščioja šįmet 50-ties metų sukaktuves nuo antrojo lenkmečio 1863—1864 m. Tame lenkmetyje dalyvavo nemaža ir Lietuvos bajorų, o jų tarpe ir gerai mums amerikiečiams žinomas a. a. kun. V. Dembskis (Robak), kurio biografijos išleidimui dabar renkama aukos.

Vėl uždės savo „veto''.

Prezidentas Wilson, kaip kalbama irgi uždės savo „veto'' ant Burneto biliaus sulig to, kad neįleisti į Suv. Valstijas nemokančių skaityti ir rašyti ateivių.

Washingtonan plaukia iš visų Amerikos kraštų protestai prieš tą bilių.

Naujas vaistas — bet ir tas netikęs.

Nepersenai dr. Friedmann pasiskelbė išradęs tam tikrą vaistą nuo džiovos. Pasirodė, kad tas vaistas tiek tėra svarbus, kaip ir musų medikalių klinikų. Dabar kitas daktaras Piorkowski bandė su panašiais savo vaistais įeiti į Suv. Valstijas. Suv. Valstijos žmonių sveikatos biuras atmetė ir Piorkowskio aplikaciją, nepavelydamas jam platinti savo vaistų Suvienytose Valstijose.

Didelis Tvanas.

Brazilijoje iškilo didelis tvanas, apėmęs beveik pusę visos šalies. Vanduo nunešė daug kaimų ir vieną miestą. Pražuvo daug žmonių ir šiaip nuosavybei pridaryta daug blėdies.

IŠ VISUR.

Chinijoj priespauda.

Prezidentui Juan-ši-kajui įsakius, sustabdyta visi opozicijos laikraščiai, platinanti kariuomenėje. Tokių laikraščių buvę 12. Revoliuciją skaito užgniaužta.

Juan-ši-kajus „patarė'' parliamentui, kad jis paskirtų prezidentui 240,000 dol. metinės algos. Augščiausiosios kariškos tarybos posėdyje, kuriame svarstoma konstitucija, ministeris Tang įnešė, kad Juan-ši-kajų apskelbus imperatorium.

Labai gali buti, kad taip umai ir netikėtai iškilusi Chinijos respublika vėl sugrįžš į monarchijos vėžes.

Pagerbė dailininkę.

Garsiąją artistę-aktorę Sarą Bernhardt Francijos valdžia pagerbė tuomi, kad suteikė jai Garbės Legiono ordeną. Kitos tautos moka pagerbti savo veikėjus, o pas mus kitaip daroma; mes pagerbiame tiktai lavonus, kurie mums jau nebe reikalingi!

Bevieliniu telegrafu sveikino.

Tarp Vokietijos ir Suv. Valstijų (Tuckerton, N. J.) įrengta tiesioginė komunikacija bevieliniu telegrafu. Pirma tuo keliu paduota telegrama buvo tai Vokietijos kaizerio pasiųstas prezidentui Wilson'ui pasveikinimas.

Kanados apgarsinimai.

Kanados valdžia kasmetai išmoka$ 70,000 Suv. Valstijų laikraščiams už talpinimą apgarsinimų, kuriais kviečiama Suv. Valstijų farmeriai apsigyventi ir ukininkauti Kanadoje. Vakarinių valstijų sindikatai gauna $42,000 už spausdinimą labai išgiriamų Kanadą apskelbimų.

Vėl žuvo daug žmonių.

30 d. sausio netol nuo pakraščių susirėmė du laivu „Monroe'' ir „Nantucket''. „Monroe'' nuskendo su 39 keleiviais ir 66 laivo tarnais.

Štai kaip aprašoma baisiausis tos tragedijos momentas:

„Nuleista valtįs ir sušaukta: — Moterįs ir vaikai pirmutiniai! — Nuleista trįs valtįs. Iš antros pusės laivas („Nantucket'' perpjovė pusiau laivą „Monroe'') jau taip įsileido vandenin, kad nebuvo galima paduoti valtis.

„Vanduo jau užliejo kajutas: laivas palengva grimzdo dugnan.

„Pasažieriai neteko galvų: vieni klupojo ir meldė pagalbos, kiti balsiai verkė ir draskė sau plaukus nuo galvos. Negras-jureivis peiluku persipjovė sau gerklę...

„Jureiviai rišo keleiviams juostas, ir žmonės buriais šokinėjo vandenin.

„Vienai moterei neliko juostos. Bevielinio telegrafo operatorius, jaunikaitis Ferdinandas Cui iš Bronx, N. Y., nusiėmė savo juostą ir uždėjo ją ant moteries. Ši išsigelbėjo, o pasišventęs jaunikaitis pražuvo...''

Lėks aplink žemę.

Orlaivininkai rengiasi suruošti lenktynes orlaiviais aplink žemės kamuolį. Tam tikslui stengiamasi sudaryti fondą iš $300,000 Lenktynėse žada dalyvauti garsiausie pasaulio orlaivininkai.

$1,200,000 orlaivininkystei.

Francijos gyventojai pradėjo rinkti $1,200,000 fondą Francijos orlaivininkystei plėtoti ir remti.

IŠ DARBININKŲ GYVENIMO.

Soccialistai pasmerkė Ford'o pasielgimą.

Detroit, Mich.— Socialistų prakalbose, kuriose dalyvavo daugelis ir Fordo automobilių fabriko darbininkų, kalbėtojai anglai, rusai, vokiečiai, lenkai ir finnai pripažino blėdingu darbininkų judėjimui tai, kad Fordas paskyrė $10,000,000 dvidendo savo darbininkams. Argumentas tam pasmerkimui esąs tame, kad Detroitan dabar privažiavo 75,000 bedarbių, ir jie daro didelę konkurenciją geriems ir senesniems miesto gyventojams-darbininkams, pasisiulydami į darbą už menką mokestį.

300 merginų nukeliavo į Washingtoną.

Iš New Yorko iškeliavo į Washingtoną 300 darbininkių merginų, kad pasimačius su prezidentu ir pasitarus su juo kaslink moterų balsavimo tiesų.

Kariumenė į pagalbą.

Denver, Colo. — Fremont'o pavieto kasyklų savininkai, matydami, kad negali parsigabenti skebų į streikuojančių darbininkų vietą, pasikvietė 150 milicijos. Mat, streikieriai šuviais pasitiko traukinį, kuriame vežta skebai iš Pueblos.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Malonus „Tėv.'' Redaktoriau!

Skaitydamas laikraščius, tankiai užeinu tokių žodžių, kurių reiškimo negaliu sau tikrai išsiaiškinti ir surasti jų taip sakant, šaknies musų kalboj.

Žodžiai, apie kuriuos klausiu, yra šie: 1. — **pajus**, 2. — **šansas**, 3 — **serijoziškai**, 4 — **keotiškai**, (ar keoziškai?), 5 — **trafarėtis**, 6 — **menas**. Klausiau apie keliolikos ypatų, bet ir tie man negalėjo paaiškinti; kiek esu patyręs, tai gal tik musų literatai juos ir žino. Šiame klausime kreipiuos prie jusų ne tik del savo naudos, bet delei naudos didžiumos musų skaitytojų, kurie gal nekartą nesupranta reiškimo kokio nors sakinio, kuriame tilpo vienas viršminėtų žodžių, bet nenori parodyti savo nežinystės ir tyli.

Man regis, kad butų geru daigtu pašvęsti sklypelį laikraščio aiškinimui naujų musų kalbos žodžių; toks aiškinimas atneštų daug naudos tokiems ignorantams, kaip aš, kokių, man regis, tarpe lietuvių nestoka, nors ir suprastum kartais tokių žodžių reikšmę, žinodamas kitas kalbas, bet kaip su tais, kurie nežino kitų kalbų? Ar jie turi ir savo kalbą tik apčiupa žinoti?

Ačiuodamas iš kalno už jusų paaiškinimą, pasilieku su tikra pagarba **J—as K—is.**

ATSAKYMAS.

1 — **Pajus** — (rusiškai **paj**) turi beveik tokią pat reikšmę, kaip ir musų vartojamas Amerikoje žodis šėras (share).

2 — **šansas** — paeina nuo francuzų žodžio ''chance'' (anglų ištariama — „čens''). Reiškia pagal Websterio: **a.** — netikėtas, nelauktas, nepermatytas atsitikimas (event); nežinomos priežasties pasekmė, arba netikėta ir nepaprasta žinomos priežasties pasekmė, **b.**— Pasisekimas, giliukis; tai, ką giliukis gali atnešti. **c.** — Gera ar negera pasekmė; pasisekimas arba nelaimė. **d.** — Kokio nors atsitikimo galimybė.

Pvzd. galima sakyti: „Petras turi daugiau **šansų** išlošti bylą, negu Jonas,'' reiškia — Petro galimybė laimėti bylą yra didesnė, negu Jono.

Anglų vartojama tas žodis ir tokioje prasmėje: „take a chance'' — imk šansą. Musų kalboje taip nesakoma; mes tą patį išreikštume šitaip: „bandyk laimę.''

3 — **serijoziškas** — paeina nuo latinų žodžio „serius'' (franc. — serieux, ital. — „serio'', lenkiškai — „seryo''). Reiškia — rimtas, pastovus, ne vėjavaikis, mokąs apmąstyti; ištikrųjų taip mąstąs, kaip ir sako, arba taip pasiryžęs daryti, kaip pasižada.

4 — **Keotiškas** — nežinome, ką tai reiškia. Gal paaiškintumėt, kur ir kokiame sakinyje tokį žodį užėjote.

5 — **Trafarėtis** — nerandamę žodyne. Meldžiame platesnio paaiškinimo, kaip ir prie p. 4.

6 — **Menas** — dailė, abelnai imant, prilygsta rusiškam — „iskustvo,'' latinų — „ars,'' anglų— „art.''

Ištikrųjų butų gražu, jei nors vienas laikraštis įvestų nuolatinį skyrių svetimiems ir naujiems žodžiams aiškinti. „Tėvynė'' mielai pašvęstų tam dalykui kampelį. Gal ir p. **J—as K—is** teiksis prisiųsti mums surašą tokių žodžių, kuriuos jis užeina laikraščiuose ir kurių reikšmės nesupranta. Pastebime, kad butina yra perrašyti žodį labai aiškiai ir be klaidų; nurodyti, kur tas žodis atrasta; jei galima — atkartoti sakinį, kuriame toks žodis panaudota.

„Tėvynės'' Red.

Gyvasai reikalas.

Geresniai ir gyvesniai agitacijai už Susivenijimą Lietuvių Amerikoje „Tėvynė'' neužilgo išleis gana įdomią „Tėvynės'' redaktoriaus, V. K. Račkausko parupintą kningutę antgalviu: „Žinios ir Faktai apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje''. Kningutėje (32 puslapiu) tilps parinkti straipsniai: 1. — Ką reiškia apdrauda? 2. — Delko reikia apsidrausti? 3. — Įžymių žmonių mintįs apie apdraudą. 4. — Keletas labai liudnų faktų. 5. — Apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. 6. — Delko reikia prigulėti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje? 7. — Prigulėjimas prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra netik naudingas, bet ir pigus. 8. — Ką Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra padaręs gera savo nariams ir abelnai lietuvių reikalams? 9. — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje užtikrina savo nariams pašalpą. 10. — Kas ir kaip, gali prisirašyti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje?

Ši kningutė, kaip matyt iš įtalpos, bus labai naudinga musų organizatoriams.

Be jos ruošiamasi parupinti musų organizatoriams tam tikri instrukcijų rankvedėliai, kuriuose tilps visa reikalinga agitacijai ir organizatorių darbui instrukcijos.

Iš Pittston'o, Pa. rašoma į Gyvąjį reikalą: „Jei visi SLA. nariai dirbtų širdingai del musų organizacijos gerovės, tai į metus laiko mes skaitytume 100,000 narių. Štai ką vienas narys tikrai dirbdamas gali nuveikti: 7-ta kuopa sausio mėnesio susirinkime išrinko naują organizatorių, K. Karsoką. P-as K. atliekamose nuo darbo valandose prirašė 8 narius, vienos savaitės laike. Nėra abejonės, jog iki ateinančiam kuopos susirinkimui SLA. 7-ta kuopas pasidaugins ant 25 narių!''

Esama žmonių, kurie nenori lais vės. Mums rašoma iš Hazleton'o, Pa.: „Šiuomi pranešame, kad 114-tos kuopos nariai Antanas V. ir Andrius S. atsisakė mokėti į Susivienijimą, tad meldžiame sustabdyti jiems „Tėvynę''. Jų tokio pasielgimo priežastis esanti tame: jie sakosi apsigavę, įstodami manę, kad Susivienijimas tai esąs toki organizacija, kuri po prievarta varanti žmones į bažnyčią, o jei ne varanti į bažnyčią, tai rengianti girtavimo pokylius ir vedanti žmones į karčiamą!''

Faktas, kad tokie tamsunėliai jieško tiktai dviejų dalykų, ty. bažnyčios ir karčiamos, kiekvieną priverčia užsimąstyti, kad pas mus dar daug-daug tamsos, kad ir karčiamą ir bažnyčią statoma vienoje eilėje. Delko taip yra? Delko Amerikoje taip nedaug žmonių tepažengė pirmyn? Mums rodosi, kad ir tamsunas Lietuvoje nedrįstų taip sakyti. Mat, Lietuvoje kova su girtuokliavimu yra visgi nuoseklesnė; ten gertuvės yra valdžios arba kitataučių (tankiau siai) rankose. Čia-gi ne vienoje parapijoje kuningo kova su karčiamomis, jo agitacija už blaivybę dikčiai užkenktų visos parapijos finansų stoviui. Todel tylima, todel iš sakyklų taip uoliai agituojama prieš tariamuosius „tikėjimo neprietelius'', agituojama prieš skaitymą geresnių laikraščių, o taip retai teaiškinama žmonėms gyvenimo siekiai, taip retai teprasitariama apie visos tautos didžiausį priešą-girtavimą!

Pora skaitlinių. SLA. atskaita už 1913 metus jau patilpo ir SLA. nariai gali peržiurėti ją ir sulyginti organizacijos stovį 1912 ir 1913 m.

Privesime čia keletą skaitlinių.

Pomirtinių išmokėta: 1912 metais — $12,227.80 ir 1913 m. — $7,462.50.

Pašalpų ligoje išmokėta 1913 metais — $2,488.55.

Narių prisirašė 1913 metais:

į I aps. skyrių —	975
į II aps. skyrių	431
į II aps. skyrių —	189
į IV aps. skyrių —	114
viso	1,709

Tie visi nariai neša apsaugos $130,250.oo.

Nuo pradžios SLA. gyvavimo iki 1 d. sausio 1914 metų SLA. yra išmokėjęs įvairių pašalpų $100,230.86.

Piningų išdė buvo:

1 d. sausio 1912 m. —	$11,267.87
1 d. sausio 1913 m. —	13,603.07
1 d. sausio 1914 m. —	25,705.46

Visas SLA. turtas buvo:

1 d. sausio 1912 m. —	$51,274.35
1 d. sausio 1913 m. —	52.517.97
1 d. sausio 1914 m. —	64,620.36

Šitos skaitlinės kuoaiškiausiai parodo, kad musų organizacija žymiai eina augštyn!

AUKOS TAUTOS NAMAMS VILNIUJE.

Aušros Bromo Motynos Draugija, Athol, Mass., paaukojo Tautos Namams už tris sieksnius žemės — $31.50

„Tėv.'' red.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. **M. Povilaitis.** — Peržiurėsime ir sunaudosime.

p. **W. Laskevičius.** — Sulig lankymo sergančių draugų ligonbutyje žiurėkite konstitucijos par. 268, 271.

p. **Al. Reikow.** — Prie progos peržiurėsime ir gal sunaudosime.

p. **Fred. Bee.** — Vaizdelį „Pirmoji Darbo Diena'' patalpinsime. Reikės perrašyti. Tėmykite į rašybą.

p. **Juozas Vaitulis.** — Mes neturime tautiškų iliustruotų atvirėlių. Galite jas gauti „Lietuvos'', „Kataliko'' ar „Darb. Vilties'' kningynuose.

p. **Vidžemės Paukštelis.** — Ačiu už korespondenciją. Malonėkite tankiau mums rašinėti. Bus užtai didelis „ačiu!''

p. **V. Laskevičius.** — Talpiname. Delei vietos trukumo buvome priversti kiek sutrumpinti.

p. **M. Skučas.** — Peržiurėsime ir sunaudosime kitam „Tėvynės'' num.

p. **V. Kriaučiunas, B'klyn, N. Y.** — Už atsakymus ačiu. Pirm sunaudosiant juos „Tėvynėje'' turime atsakyti Sveikam į keletą neteisingų Sveikojo užmetimų: 1. — „Tėvynė'' nebuvo ir nėra, kaip Sveikas sakai, „perdaug - tautiškai-klerikališka''; 2. — „Tėvynėje'' neranda sau vietos jokie „zakristijonai, karčiamninkai, atsižymėję girtuokliai, žemos doros agentai''. Sveikas jieškai ko nepametęs. 3. — „Tėvynėje'' nėra garbinami artimi caro bernai, kaipo tautos didvyriai. Jei Sveikas norėjai išlieti savo tulžį, tai galėjai padaryti kitur, o ne laiške į redakciją. 4. — „Tėvynė'' niekad negarbina streiklaužių, mušeikų samdytojų ir užlaikytojų, kaipo tautos didvyrių. Patariame Sveikam truputėlį šalčiau ir ne taip vienpusiškai žiurėti į dalykus.

Laiško, delei jo šiurkštumo ir kalbos nešvarumo (pvzd. „klebonų snukiai'' ir tt.) ir delei to, kad nepavelijate taisyti, negalėsime sunaudoti „Tėvynėje''. Grąžinti taipgi negalime, nes atsakymų į redakcijos klausimus prašėme ne del to, kad paskui tuos atsakymus grąžinti jų autoriams, bet del to, kad jie pasiliktų redakcijoje, kaipo skaitytojų nuomonės išreiškėjai. Paliekame redakcijos archive.

KLAIDŲ ATITAISYMAS.

„Tėvynės'' N 2-me pranešta, Mokslo Draugijai aukojo „Amerikos Lietuvį'' p. P. A. Dedynas iš **Waterbury, Conn.**, o turi buti iš **Worcester, Mass.**

„Tėv.'' red.

Nauja trijų veiksmų labai graži ir juokinga OPERETĖ

„Užburtas Kuningaikštis"

M. Petrausko muzika.

Šitą perstatymą ves patsai Kompozitorius ir dainius—M. Petrauskas

Artistai yra kviečiami iš Boston, Mass. ir Shenandoah, Pa., taip-pat dalivaus daugelis vietinių artistų ir

Scenos Mylėtojų Choras,

kaipo vienas iš didžiausių šioje apielinkėje.

Todel, Brooklyno ir apielinkės lietuviai nepamirškite kad tas puikus perstatymas atsibus

Subatoj, Vasario-Feb., 14, 1914.

McCADDIN MEMORIAL HALL,

Berry Street, tarp So. 2ros ir 3čios, Brooklyn, N. Y.

Prasidės 8:15 val. vakare.

Tikietai: 25, 35, 50, ir 75c., Box $1.00.

Po operetės šokiai. Tikietus galima gaut pirkt pas visus Scenos Mylėtojų Choro narius, taipgi galima gaut tikietus už dyką perkant skrybėlias pas K. Liutkų, kurio krautuvė randasi 131 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Geresnius tikietus pirkite iš laiko.

Plaucziu Ligos

toks vra vardas knygelės, kuria apsukame kiekvieną buteliuką

SEVEROS BALSAMO PLAUCZIAMS

(Severa's Balsam for Lungs)

Joje aprašyti įwairius nesmagumai, kaip, pavyzdžiui, kosulys, peršalimas, kataras gerklės, užkimimas, kokliušas,— kuriuose šis vaistas suteikė prirodymus savo gerumo ir užsitikėjimo jo vertėje.

Knygelę, pareikalavus, siunčiame dykai.

Kaina vaisto 25 ir 50 centu.

Sveros Tab-Lax { Paliuosuojanti Saldukai, atnešanti geras pasekmes vaikams ir suaugusiems } **Kaina 10 ir 25 c.**

Severos Vaistai parduodama aptiekose visur. Jeigu negalite jų gauti, rašykit mums.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS ADRESAI.

Prezid. — F. Živatkauskas,
110 W. Market Str.,
Scranton, Pa.
Vice-prezid. — P. Mikolainis,
120 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.
Sekrt. — A. B. Strimaitis,
307 W. 30-th Str.,
New York, N. Y.
Iždin. — J. Skritulskas,
26 Broad Str.,
New Britain, Conn.
Iždo Glob. — T. Paukštis,
123 N. Main Str.,
Pittston, Pa.
Iždo Glob. II — K. Varašius,
12 and Carson Str.,
Pittsburgh, Pa.
Dakt.- Kvotėjas —
J. T. Baltrušaitienė,
2029 5-th Ave.,
Pittsburgh, Pa.

SLA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

Gerbiamieji SLA. nariai teiksis visados tėmyti į SLA. kuopų garsinamus susirinkimus.

Žemiaus garsinamų kuopų susirinkimuose bus Pild. Tarybos nominacijos. Kiekvieno nario pareiga yra dalyvauti nominacijoje ir rinkimuose.

SLA. 194 kp., Chicago, Ill. laiko savo susirinkimus kas trečias nedėldienis kiekvieno mėnesio, p. Juozo Juknio svetainėje. Organizatorius.

IŠ LIETUVOS (Rus.-polen.)

Prisiunčiu į Ameriką vaistus, vartojamus Lietuvoje.: 1) Trojan ka (užpilt degtinėj) del pagerinimo noro valgio (apetito), 2) Nuo galvos sopėjimo, 3) Nuo kaulų gėlimo, sausgėlos (reumatizmo, 4) Nuo viduriavimo, 5) Nuo gumbo po krutine, 6) Nuo kosulio sauso ir su atsikosėjimu, 7) Nuo širdies drebėjimo nerviškų ligų (priepuolio). Prisiųskit savo antrašą ir vieną dolarį piningų, bus persiųsti reikalaujami vaistai su apmokėta jau krasa,—Aptiekinį san. **M. ALEKSO,**
Prienai, Suv. red. Russia.

Plymouth, Pa. 6 kuopos mėnesinis susirinkimas bus vasario 8, 1914 m., 2 val. po pietų, svetainėje A. Stravinskio, ant kertės Trary ir R. Road gat. Kviečiame ir 37 kuopos narius atsilankyti delei apkalbėjimo bėgančių reikalų. 6 kp. rašt. M. Zalietskas.

7 kuopa, Pittstone, Pa., laikys savo mėnesinį susirinkimą 8 d. vasario šių metų, svetainėje P. A. Ruko, 183 N. Main Str., Pittston, Pe.
7 kp. organiz. **K. A. Karsokas.**

12 kuopa SLA., Nanticoke, Pa. laikys savo mėnesinį susirinkimą 14 d. vasario, 7 val. vakare, Raulino Krutulio svetainėje. **J. Savukinas.**

Minersville, Pa. 13 kuopa SLA. laikys mėnesinį susirinkimą 14 d. sausio, 1914, 7:30 val. vakare, svetainėje Jurgio Merkevičiaus. Komitetas.

Roseland, Ill., 139 kp. laikys susirinkimą 8 d. vasario, 1914, Strumil Bros. svetainėje, 158 E 107 Str., 2:30 popietų. Bus nominacijos Centro Valdybos.
M. Bacevičius.

SLA. 170-tos kuopos, Frankford, Pa. susirinkimas bus 2-rą d. vasario, 1914, Lietuvių Klubo Namuose, 7-tą val. vakare. **Al. L. Reikov.**

172 kp., Duquesne, Pa. laikys savo susirinkimą 15 d. vasario, 1914 m., 2 val. popietų, Lietuvių Literaturos Pagelbinio Klubo salėje, Pear Alley 31.
Teod. Stubis.

Tamaqua, Pa., 204 kuopos SLA. laiko susirinkimus 3-čią nedėldienį kiekvieno mėn. Sekantis susirinkimas bus 15 d. vas. TMD. kningyne, 503 Union Street. P. Buskevičius, sekrt.

213 kuopa SLA., Brooklyn, N. Y. laikys mėnesinį susirinkimą 8 d. vasario-Feb., 1914 m., 2-rą val. popietų, Klubo ruimuose, po No. 372 Bedford Ave.
Sekrt. J. Urnevičius.

230 kuopa, Wanamie, Pa. laikys savo mėnesinį susirinkimą 15 d. vasario, 2-rą val. popietų, A. Frankos svetainėje.
Org. V. Kamarauskas.

NAUJIENA TIEMS

Kurie esate sužeisti dirbdami mainose, fabrikose arba kitokiuose darbuose. Tiesos perėjo nuo January mėnesio: žėdnas žmogus, kuris yra sužeistas, turi gaut už sužeidimą atlyginimą be jokios turbacijos. Neperleiskit laiko, nes yra paskirta iki kokiam laikui galima ieškot už sužeidimą. Tolesnių informacijų klauskit manęs, prisiųsdami kompanijos vardą, po kuria susižeidei ir kada. Aš jums busiu vertėju ir prigelbėsiu jusų reikaluose.
John Saukaitis.
Maspeth, New York City, N. Y.

RAČIUNO KELIONĖ PO LIETUVĄ. LIETUVA JUDOMUOSE PAVEIKSLUOSE JAU AMERIKOJE.

Pirmu kartu Lietuvos judėjimas gyvuose paveiksluose musų historijoje. Nepamirškit ateiti ant šio perstatymo, pažvelgti į savo gimtinį kraštą, kurį apleidote. Nekartą apgailaujame musų paliktos tėvynės. Daugumas sako: „trokšta mano širdis dar kartą Lietuvą pamatyti''... Pamatę prieš savo akis vaizdą, perstatantį Lietuvoje gyvenančius musų likusius brolius ir sesutes bei senelius, pamiršim savo kartųjį kasdieninį gyvenimą ir nevienam užžibės ant veido džiaugsmo spindulys. Paveikslus rodant aš pats apie juos publikai ir aiškysiu. Paveikslus rodys gabus mašinos operatorius p. **J. M. Danielius,** kuris ilgą laiką prie to praktikavosi.

Seredos ir ketvergo vakarais, Vasario 11—12 d. — Burbos svetainėje, 456 Main Str., Edwardsville, Pa.

Pėtnyčios ir Subatos vakarais, Vasario 13—14 d., F. Z. Donn Hal, Plymouth, Pa.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. **MYLĖTOJAI MUZIKOS,** čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? **Reikalingi** knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

● M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

V. AMBROZEVIČIUS
AGENTAS IR NOTARIJUS:

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto turiu užsistatęs randavą bond (kauciją) $25.000 del teisingumo. Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo netoli nuo New Yorko givendamas, primu ir pristatau ant laivų tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Teisingumą liudija tas, kad esiu sėniausiu SLA. sanariu 245 kuopos. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus.
Kreipkitės per laiškus pas
V. AMBROZEVIČIUS
178 Ferry Street, Newark, N. Y.
Telephone 5599 M Market.

PUIKI DOVANA

SU NAUJAIS METAIS, KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus, taip-pat ir kur greit išsigydyti, lyglai ta knyga

"DAKTARAS"
parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet taip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ "KAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei morališką lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdėstinėja, jog kitose knygose to visko negali atrasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illiustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno subudavojimą su visokiomis paslaptybėmis užaugusiems žmonėms tinkama.

YPATINGAI sergantį, nusilpnėję, sukliurę, pasigadinę per jaunystės klaidas ir vargingami visokiomis, kaip paprastomis šviežiomis teip užsisenėjusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą "Daktaras", nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė.

TODĖL, kad ta knyga dėl labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės VISAI DOVANAI, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The Philadelphia M. Clinic,
1117 Walnut st.,
PHILADELPHIA, PA.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERĮS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyt, tai atsišaukie pric Profesionališko Daktaro, Ph. M. Kliniksos lietuviškoj kalboj. Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utarninke ir pėtnyčioj vakare nuo 6 iki 8.

GERA PROGA.

GRAMATIKA	angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta)	$1.00
VAIKŲ DRAUGAS	arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokintojo	15c.
ARITMETIKA	mokintis rokundų be mokintojo su paveikslais(apdaryta)	35c.
NAUJAS BUDAS	mokintis rašyt be mokintojo	10c.
	Viso	$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir $1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 kningas ant 60 c. pigiaus.
P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?
"LIETUVA"
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.
Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų pribuna ypatiškai visas Valstijas ir miestus su ya pareikalavimo. Adresas:
K. KRAUČUNAS Attorney-at-Law,
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Akis Iszagzaminuoju dykai

Pritaikant Stiklus
H. S. STONE
Akių specialistas
Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare.
Nuo 7 iki 9 vakare.
399a Broadway, arti E. str.
So. Boston, Mass.

Išvaro skausmus Reumatizmo, Padagros, strėnų dėgimo ir Neralijos. Greitai palengvina visokius skaudėjimus raumenų ir sąnarių. Tinkamams niksterėjimas, raišumams ir žaizdoms. Greitai gydo slogas, influenzą, skaudamą gerklę ir užkietėjimą. Apsaugoja plaučius nuo sukepimo ir peršalimo, nuo spaudimo krutinės, prašalina galvos ir dantų skaudėjimą.

4—5 lašai į stiklą vandens—tinkamas gargaliavimui nesveikos gerklės. Imamas vidun (4 lašai į stiklą vandens) gelbsti viduriams nuo veržimo ir netikusio virinimo.

Tikrasai gaunama tokiuose pakeliuose, kaip kad čia parodyta.

Saugokitės pamėgdžiojimų.

25c. ir 50c. už bonką pas aptiekorius.

F. Ad. Richter & Co.
74--80 Washington str.,
New York, N. Y.

Lietuviai kreipkitės pas savąji.
Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir piningų siuntimo Firma, jau dvidešimts septyni metai kaip parduodame laivakortes ant expresinių ir pačtavų laivų, pagal kumpanijų prekę ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupiname pašportus per rubežių su konsulio paliudyjimu, Patarimai kuo teisingiausi se ir dykai.

Siunčiam piningus į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Teipgi išmainom pagal dienos kursą.

Darome visokius notarijališkus paliudyjimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatiškai arba per laišką, nes vienatinė Brooklyne lietuviška agentura

J. J. Paukštis & Co
120-124 Grand St. - - - Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

ALBERT G. GROBLEWSKI
Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų".
Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo, Deginimo krutinėje, Galvos skaudėjimo, Kataros, Užsišaldymo, Neuralgijos nuo Gerklės skaudejimo

Mešluoglo Skausmo krutinėje nuo Patrukimo, Azma arba Dusulio, Štyvumo sprando Skaudejimo: Šonuose, Rankų ir Kojų

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai, ne ligonbučiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes čion eina netik apie tavo sveikata, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaį tį kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybė, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane, pridedant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi męs reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarb duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štorninkas privalo užlaikyti visada mųsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mųsų tautiečiai reikalaudami galėt pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Storninkai, rašykite pareikalaudami gyduolių. nes geras uždarbys ir parduokite mųsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

JUBILIEJAUS NUMERIS

Laikraščiui susilaukti jubiliejaus ir išleisti jubiliejaus numerį galima tik vieną sykį į 15, 25 ar 50 metų. Toks tai retas atsitikimas.

Ir šie metai tuo yra žymųs, kad didžiausias lietuvių laikraštis "KATALIKAS" susilaukė 15-os metų jubiliejaus ir išleidė gražų jubilejinį uumerį, pilną paveikslų ir indomių raštų. Amžinos svarbos šitame numeryje yra ankieta į klausimą: „Kas šiandien butų svarbiausia lietuvių kulturos pakėlimui Amerikoje?"

Šitą jubilejinį „Kataliko" numerį kiekvienas privalo įsigyti atminčiai. Už 10c. bus pasiųstas kiekvienam. Reikalaukite tuojaus kol neišsibaige. Rašydami adresuokite:

J. M. TANANEVIČIA,
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Didžiausia Lietuvių Pramonės Įstaiga
"VILIJOS" BENDROVĖ
turi Vilniuje ukio mašinų fabriką ir sandėlius, apdovanota už savo dirbinius 1 aukso ir 4 sidabro medaliais, norėdama padidinti fabrikaciją, **viečia Amerikos lietuvius prisideti šėrais (pajais).**
Kreipties: VILNIUS, Poltavos g-ve 55, "VILIJOS" Bendrovei.

Vienintėlis Lietuvoje pirmeiviškas dienraštis
„Lietuvos Žinios"

eina nuo 1 d. Sausio, 1014 m. **„Lietuvos Žinioms" sandarbininkauja įžymiausie ir gabiausie musų rašytojai ir korespondentai.** Pasaulio politika, literatura, dailė, liaudies gyvenimas, musų santykiai su kaimynais, įvairus Lietuvą paliečiantie įstatymai, valdžios parėdymai, Emigracija, lietuvių gyvenimas Amerikoje ir kitose pasaulio šalyse ir tt. ir tt. bus apšviečiami bešališkai. **„L. Žiniose"** bus įvairios apysakos, eilės, kelionių aprašymai, žinios ir tt.

„L. Žinios" duos šiuos nemokamus priedus: besimokinančios jaunuomenės laikraštis „AUŠRINĖ" ir mokyklų reikalams skiriamas — „MOKYKLA."

Dienraščio kaina su priedais: Lietuvoje metams—6 rub., pusei metų—3 rub. Užsienyje: metams—11 rub., norint gauti 2 kartu į savaitę po 3 numerius—8 rub. **Amerikoje: metams $6.00, pusei metų—$3.00, o norint gauti 2 kart į savaitę po 3 numerius: metams—$4.30, pusei metų—$2.15.**

Dienraštį leidžia bendrovė. Bendrovės akcija—100 rublių. Akcijonieriai „L. Žinias" gauna **dovanai.**

Užsirašykite sau arba savo giminėms Lietuvoje. Prenumeratą ir akcijas galite siųsti per musų atstovą Amerikoje: V. K. Račkauskas, Madis. Sq. Station, Box 204, New York, N. Y., arba tiesiog mums šiuo adresu:

„Lietuvos Žinių" Redakcija,
Semionovskaja N 10,
Vilnius, Europe—Russia.

Daktaro Stankaus Sanatorium
Vienatinis Lietuvis Daktaras Philadelphijoje.
Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro operacijas.

Labai naudinga Daktariška Knyga del sergančių ir sveičių parašė daktaras Ignotas Stankus.

Dr. Ignotas Stankus, po užbaigimui reguliariško daktariško mokslo steitaviškame **Indianos Universitete,** po apturėjimui diplomos, važiavo mokintis į **New York Post Graduate Medical School and Hospital** kurie yra net didžiausia medicinos mokslaine visoje pasaulėje. Čion speciališkai mokinosi daryti visokias **operacijas** ir gydyti **pavojingas ir užkrečiamas** ligas. Teipgi, Ignotas Stankus buvo miestavu daktaru mieste Indianapolis, Ind., kur praktikavojos dienomis ir naktimis po hospitalių dispensares. Dabar jau kelintas metas kaip daktaras Ignotas Stankus užsidėjo savo locną **ligonbutį** ant puikiausios gatvės Philadelphijoje po numeriu: **1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.**

PADĖKAVONĖS UŽ ISGYDYMĄ.

Aš ANTANAS FERGIS, 1117 Brandywine St., Philadelphia, dėkavoju daktarui, savo tautiečiui Ignotui Stankui už išgydymą manes nuo taip baisios ligos, karščio, skaudėjimo galvos, jautimo šalčio su prakaitavimais. skaudėjimo vidurių ir abelno nusilpnėjimo. Steponas Baranauskis, 846 So. Eront St., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iš karto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikėlė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją savo ligonbutyje ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Franciškas Skvernavičia, 12 Reed St., Philadelphia, sako, taip daug daktarų atlankiau, bet nėvienas manes negalėjo išgydyti, kuomet atsišaukiau į Dr. Stankaus ligonbutį, likaus į trumpą laiką visiškai išgydytas. Konstantinas Mežys, 223 Reed St., Philadelphia, likos išgydytu nuo gėlimo galvos, negirdėjimo ir tekėjimo iš ausų. Ona Kacinskienė, 2636 Madison St. ir Valerija Kacinskienė, 3252 Tilton St. Philadelphia, abidvi likos išgydytos nuo skaudėjimo galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių, skaudėjimo nugaros is po širdžia. Franciškas Szarka, 1531 Wood St., Philadelphia, Pa., turėjau ronas ant kairios kojos, kitur negalėjau išsigydyti. bet daktaras Ignotas Stankus išgydė tas ronas savo ligonbutyje į trumpą laiką. M. Belegrivecas, 52 Lanchester St., Montreal, Que., Canada, rašo taip: dėkavoju daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių, katros išgydė mane nuo skaudėjimo paširdžių, skaudėjimo galvos, gėlimo nugaros, kosulio ir sunkaus kvėpavimo. Tokių padėkavonių yra šimtai ir visų čion sutalpinti yra negalima. Tos padėkavonės yra patalpintos su pavelijimu pačių pacientų, o kitos yra užlaikomos didžioj slaptybėje.

Daktaras Ignotas Stankus parašė **daktarišką knygą** apie **džiovą,** o neužilgo parašys apie visas ligas ir išleis po vardu **Knyga Medicinos.** Dabartinė ta knyga yra labai naudinga del sergančių kaip **tikrai ir teisingai gydytis, o sveikiems kaip nuo tos pavojingos ligos apsisaugoti.** Kaina tos knygos 25c. Pinigus galima prisiųsti pačtos ženklialiais (stampomis). Visuomet reik kreiptis tiesiog į **Daktaro Stankaus ligonbutį** ant šito tikro adriso. taip:

Dr. Ignatius Stankus
1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val, Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 val. po pietų.

LIETUVIU BANKAS VILNIUJE
vardu TREČIOJI VILNIAUS SAVITARPIO KREDITO DRAUGIJA valdžios patvirtinta ir prižiurima.
BROLIAI AMERIKIEČIAI, dėkite piningus ant procentų; Bankas moka nuo 4 iki 6 rb. procentų (žiur. „Tėvynės" No. 6).
Rašykitės į Banko narius: nario mokestis nuo 20 rb. iki 1.000 rb.
Siųskit piningus į Lietuvą per Lietuvių Banką Vilniuje. Bankas tuoj priduos piningus sulig nurodyto adreso.
Piningus siųskit pašta arba per Bankus. Adresuokite:
Russia, Vilnius, Georgievski Prospect, 19
Tretje Vilenskoje Obščestvo Vzaimnago Kredita
VALDYBA

J. SKRITULSKAS
:-: NOTARIJUS IR AGENTAS :-:

Užlaikau geriausius gėrimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veselijoms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS
26 Broad Street New Britain, Conn.
Telephone No. 550

PIRMOS KLESOS „POTOGRAFISTAS"
IMPERIAL PHOTO STUDIO
395 Eighth Avenue, tarp 29-tos ir 30-tos gatvių, New York, N. Y.
Atnaujina ir padidtna senus paveikslus.
Ant pirmų labų. Atdara nedeliomis.

DYKAI VISI SKUSTUVO PRIETAISAI.
Kas supažindins su musų Nauju 20 metų Gelžkeiio laikrodėliu, moterims arba vyrams, paauksotas, puikiai įraižytas, dvilinkas viršelis, geriausie viduriai, už $5.75 su visais skustuvo prietaisais, kaipo priedu. Pats laikrodėlis yra $15.00 vertas, o skustuvo prietaisai—$5.00. VISIŠKOJI GVARANCIJA SPECIJALIS DALYKAS: Pasiųsime laikrodėlį, bile adresu C. O. D. už $5 75 ir expreso lėšas su teise išegzaminuoti. Atsimink—skustuvo prietaisai visai dykai.
Fishleigh Watch Co., Dept. 950, Chicago, Ill.

Lietuviszka Aparatu Dirbtuve.

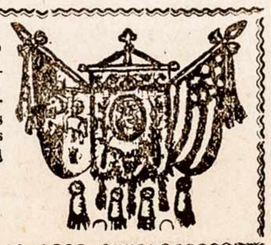

Guodotinoms tautiškoms ir bažnytinėms draugystėms išdirba: **Karunas, Amerikoniškas velinas, šarpas, juostas, ženklelius, kepures ir maršalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus.** Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jųsų darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.
T. Andruszewicz
1421 Division St. Chicago, Ill.
netoli Milwaukee Ave.

AGENTURA LAIVAKORČIŲ **L. W. SCHWENK** IR GELŽKELIO TIKIETŲ.
SAVININKAS

VIENU DOLARU gali pradėti taupinimą MUSŲ BANKE ir gausi bankinę kningutą kuri su laiku atneš procentą.

JEIGU NORI siųsti piningus į krajų skubiai ir saugiai, kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o liksi užganėdintas.

JEIGU NORI siųsti laivakortę į krajų, ar pats manai grįžti lietuvon, pirmiausiai kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o kiekviename reikale suteiksime sąžinišką patarimą. Keliaujantiems į Lietuvą parupinam nuo Konsulio pašportą.

JEIGU NORI atlikti kokį pininginį reikalą Krajuje, arba nori padaryti daviernastį, pardavimo ir pirkimo aktą, kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o atliksime kuogeriausiai.

SUDETA KAUCIJA: $100.000.00

Visuose reikaluose kreipkitės į Musų Banką adresuodami šiteip:
A. GROCHOWKI & CO.
Cor. Bedford Ave & Grand st., Brooklyn, N. Y.